

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglaši@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

Петак, 25. фебруар 2022. године
БАЊА ЛУКА

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

306

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, доносим

YKA3

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОБНОВЉИВИМ ИЗВОРИМА ЕНЕРГИЈЕ

Проглашавам Закон о обновљивим изворима енергије, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесетој редовној сједници, одржаној 10. фебруара 2022. године, а Вијеће народа 21. фебруара 2022. године констатовало да се усвојени Закон о обновљивим изворима енергије не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-635/22
22. фебруара 2022. године
Бањалука

ЗАКОН

О ОБНОВЉИВИМ ИЗВОРИМА ЕНЕРГИЈЕ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се планирање и подстицање производње и потрошње енергије из обновљивих извора, технологије за коришћење обновљивих извора енергије, сертификована производних постројења, мјере подстицаја, спровођење система подстицања производње, производња електричне енергије од стране купаца-производиоца појединачно или у оквиру заједница, начин вођења регистра и друга питања од значаја за ову област.

Члан 2.

(1) Циљ овог закона је стимулисање производње електричне и топлотне енергије из обновљивих извора енергије и употреба енергије из обновљивих извора у транспорту ради потрошње на домаћем тржишту и повећања удела у бруто финалној потрошњи енергије, те обезбеђење развоја подстичајних механизама, регулаторног оквира и техничке инфраструктуре за обновљиве изворе енергије.

(2) Подстицањем производње електричне и топлотне енергије из обновљивих извора, као и употребе енергије из обновљивих извора у транспорту, обезбеђују се:

- 1) остваривање енергетске политике у Републици Српској (у даљем тексту: Република) у погледу удеља енергије произведене из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије у Републици,

2) смањење употребе фосилних горива и повећање ко-ришћења обновљивих извора енергије,

3) допринос заштити животне средине смањењем негативних утицаја употребе фосилних горива,

4) подршка реализацији циљева о климатским промје-нама и испуњење обавеза из међународних уговора,

5) повољнији амбијент за инвеститоре,

6) подстицање, увођење, примјена и развој нове опреме и технологија, те развој домаће економије у јединици,

7) допринос одрживом развоју, отварање нових радних мјеста, посебно путем самозапошљавања и развој преду-зетништва у енергетици,

8) одрживост система подстичаја и примјена опера-тивне државне помоћи у форми тржишне премије, осим за мале производијаче,

9) дугорочно обезбеђење енергије, повећање сигурно-сти снабдјења електричном енергијом и развој електро-енергетског сектора у јединици,

10) рационалније коришћење и разноликост примарних извора енергије, стварање услова за регионални развој, по-себно у руралним и неразвијеним подручјима,

11) претпоставке за квалитетно збрињавање неких врста отпада,

12) активно учешће крајњих купаца и локалних заједни-ца у енергетској транзицији.

Члан 3.

(1) Појмови коришћени у овом закону имају следеће значење:

1) обновљива енергија означава енергију из вјетра, соларну (топлотна и фотонапонска) и геотермалну енергију, енергију из околине, хидроенергију, био-масу, био-газ, депониски гас и гас добијен из постројења за обраду отпадних вода.

2) програм подршке означава сваки инструмент и програм који стимулише употребу обновљивих извора енергије смањењем трошкова те енергије, повећањем цијене по којој се може продати или повећањем, у смислу обавезе за набавком или слично, количине тако набављене енергије, укључујући помоћ при инвестирању, пореске олакшице или смањења, поврат пореза, обавезујуће програме подршке за обновљиву енергију, као и директне цијеновне про-

граме подршке, укључујући исплате по гарантованим откупним цијенама и промјењиве или фиксне премије,

3) купац-производач електричне енергије из обновљивих извора енергије означава крајњег купца, који дјелује у оквиру својих просторија смјештених унутар ограничених подручја и који производи електричну енергију из обновљивих извора енергије за властиту потрошњу, односно који може складиштити или продавати електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије коју је сам произвео, при чему за купце који не припадају категорији домаћинства те активности не представљају њихову главну комерцијалну или професионалну дјелатност,

4) купци-производачи електричне енергије из обновљивих извора енергије који дјелују заједнички означавају групу која се састоји од најмање два купца-производача електричне енергије из обновљивих извора енергије који дјелују заједнички у складу са дефиницијом купац-производач, а који су смјештени у истој згради или стамбеном комплексу,

5) инсталисана снага производног постројења (електране) означава збир називних снага свих турбина у постројењу или свих генератора, уколико постројење нема погонску машину (турбину), изражену у kW,

6) електрична енергија из обновљивих извора енергије представља електричну енергију произведену у постројењима која користе искључиво обновљиве изворе енергије, као и дио електричне енергије произведене из обновљивих извора енергије у хибридним постројењима која користе и конвенционалне изворе енергије, укључујући електричну енергију произведену у постројењима из обновљивих извора енергије која се користи за пуњење система акумулације, али која не обухвата електричну енергију произведену као резултат пумпно-акумулационог система,

7) обавезан откуп је програм подстицаја за мала постројења који представља обавезан откуп произведене електричне енергије из обновљивих извора енергије по фиксним гарантованим откупним цијенама од стране Оператора система подстицаја,

8) продајна цијена понуђача означава цијenu електричне енергије из обновљивих извора енергије коју понуди понуђач у поступку аукције,

9) тржишна премија за велика постројења означава промјењиву премију, коју, као подстицај, могу остварити производњачи електричне енергије у великим постројењима, у складу са законом, одређену као разлику између продајне цијene и референтне тржишне цијene и која се усклађује на кварталном нивоу,

10) производњач електричне енергије из обновљивих извора је производњач који производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије на економски примјерен начин, уз заштиту животне средине и који је обезбедио мјерење свих енергетских величина у датом производном постројењу,

11) накнада за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора је новчани додатак на цијenu електричне енергије који се обрачунава свим крајњим купцима електричне енергије у Републици, а која се користи за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора,

12) крајњи купац је правно и физичко лице које купује електричну енергију за своје властите потребе и коришћење,

13) уговор о снабдијевању електричном енергијом по принципу нето мјерења или нето обрачуна представља уговор између снабдијевача и купца-производњача који дио потреба за електричном енергијом производи у властитом постројењу,

14) постројење за производњу електричне енергије из обновљивих извора представља постројење за производњу електричне енергије (електрану) у којем се као примарни извор енергије за производњу електричне енергије користи један или више обновљивих извора енергије,

15) нето мјерење означава комерцијалну шему снабдијевања код које се вишак електричне енергије коју купац-производњач испоручи у мрежу током обрачунског периода преноси у наредни обрачунски период у виду енергетског кредита, који се користи за умањење потрошње електричне енергије у периодима када је потрошња електричне енергије купца-производњача већа од производње за сопствене потребе,

16) нето обрачун означава комерцијалну шему снабдијевања код које се вишак електричне енергије коју купац-производњач испоручи у мрежу током обрачунског периода преноси у наредни обрачунски период у виду монетарног кредита, који се користи за умањење трошкова електричне енергије у периодима када је потрошња електричне енергије купца-производњача већа од производње за сопствене потребе,

17) енергетски кредит означава позитивну разлику предате више произведене електричне енергије купца-производњача и преузете електричне енергије са мреже током обрачунског периода,

18) монетарни кредит означава новчану вриједност разлике предате више произведене електричне енергије купца-производњача у односу на количине преузете са мреже током обрачунског периода и израчунава се као производ енергетског кредита и јединичне цијене више произведене електричне енергије која одговара јединичној цијени компоненте енергије садржане у малопродајној цијени снабдјевача умањење за 5%,

19) балансна група обновљивих извора енергије је група коју чини један или више производњача електричне енергије из обновљивих извора енергије који су остварили права на подстицај у виду обавезног откупа.

(2) Појмови који нису наведени у ставу 1. овог члана имају значења из Закона о енергетици и Закона о електричној енергији.

ГЛАВА II ПЛАНИРАЊЕ И ПОДСТИЦАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ПОТРОШЊЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Члан 4.

(1) Коришћењем обновљивих извора енергије остварују се циљеви Републике у области енергетике преузети међународним споразумима и стратешким документима, а утврђени енергетским и климатским планом Републике.

(2) Циљеви Републике о учешћу енергије из обновљивих извора по годинама, количине предвиђене за подстицај по технологијама, преглед врста и начин остваривања подстицаја, као и друга питања уређују се Програмом о коришћењу обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Програм), који доноси Влада Републике Српске.

Члан 5.

Програм садржи:

1) очекивану бруто финалну потрошњу електричне енергије, енергије гријања и хлађења и енергије у транспорту,

2) секторске циљеве, односно удјеле енергије из обновљивих извора у електричној енергији, гријању и хлађењу и транспорту,

3) максимални укупни инсталисани капацитет по годинама и технологијама изражен у kW, као и максималне годишње количине планиране производње електричне енергије по технологијама,

4) максимални укупни инсталисани капацитет по годинама за мала постројења по технологијама, изражен у kW, као и максималне годишње количине планиране производње електричне енергије по технологијама (технолошке квоте), које су предмет подстицајних мјера,

5) технолошке квоте по технологијама за заједнице обновљиве енергије,

6) начин утврђивања услова и обима аукција,

7) друге мјере од значаја за остваривање планираних циљева.

Члан 6.

(1) Учешће енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије израчунава се као бруто потрошња енергије из обновљивих извора подијељена са укупном финалном бруто потрошњом енергије, изражено у процентима.

(2) Бруто финална потрошња енергије из обновљивих извора представља збир:

1) бруто финалне потрошње електричне енергије произведене из обновљивих извора,

2) бруто финалне потрошње енергије за гријање и хлађење произведене из обновљивих извора,

3) бруто финалне потрошње енергије из обновљивих извора у транспорту.

(3) Начин израчунавања удјела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије у Републици прецизира се Програмом.

ГЛАВА III РАЗВРСТАВАЊЕ И СЕРТИФИКАЦИЈА ПОСТРОЈЕЊА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИZ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

1. Разврставање постројења за производњу електричне енергије из обновљивих извора

Члан 7.

Постројења која користе обновљиве изворе енергије за производњу електричне енергије, зависно од примарног извора енергије, разврставају се на постројења која користе:

- 1) енергетски потенцијал водотокова,
- 2) енергију вјетра,
- 3) неакумулисану енергију сунца,
- 4) енергију која се добија из био-масе,
- 5) енергију која се добија из био-газа,
- 6) депонијски гас и гас из постројења за третман комуналних отпадних вода,
- 7) енергију из геотермалних извора,
- 8) енергију других видова обновљивих извора,
- 9) енергију вишке обновљивих извора у комбинацији.

Члан 8.

(1) Постројења за производњу електричне енергије из обновљивих извора за која се може остварити право на подстицај производње електричне енергије, с обзиром на инсталисану снагу, дијеле се на мала и велика постројења.

(2) Мала постројења су:

1) хидроелектране, вјетроелектране и соларне електране на земљи инсталисане снаге закључно са 150 kW,

2) соларне електране на објектима, електране на биомасу и био-газ, депонијски гас и гас из постројења за третман комуналних отпадних вода инсталисане снаге закључно са 500 kW.

(3) Велика постројења су:

1) вјетроелектране и соларне електране на земљи инсталисане снаге веће од 150 kW закључно са 50.000 kW,

2) соларне електране на објектима и електране на биогас и био-масу, инсталисане снаге веће од 500 kW.

2. Сертификована постројења за производњу електричне енергије која користе обновљиве изворе

Члан 9.

(1) Сертификат за производно постројење издаје се производијачу електричне енергије за производно постројење које производи електричну енергију из обновљивих извора

енергије на економски исплатив начин уз заштиту животне средине и у којем је обезбиђено мјерење свих енергетских величина.

(2) Прибављање сертификата за производно постројење је услов за остваривање права на подстицај производње електричне енергије из обновљивих извора или за издавање гаранције о поријеклу електричне енергије, осим у случају прописаним овим законом.

(3) Сертификат за производно постројење издаје се након прибављања употребне дозволе од надлежног органа, у складу са прописима о уређењу простора и грађењу.

(4) Сертификат за производно постројење издаје Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), на захтјев производијача.

(5) Регулаторна комисија води Регистар издатих сертификата за производна постројења.

(6) Изузетно од ст. 3. и 4. овог члана, сертификат за производно постројење купца-производијача или заједнице обновљиве енергије, инсталисане снаге закључно са 50 kW, издаје надлежни оператор дистрибутивног система, као саставни дио декларације о прикључку, на основу потврде о изведености радова из члана 52. став 6. овог закона, и уз испуњење осталих критеријума прописаних овим законом.

Члан 10.

(1) Сертификат за производно постројење издаје са на период важења од:

1) 15 година за производно постројење које користи енергетски потенцијал водотокова, енергију вјетра и енергију сунца,

2) пет година за производно постројење које користи био-масу и био-газ.

(2) Регулаторна комисија доноси правилник којим се прецизније уређују критеријуми за издавање сертификата, поступак издавања, садржај сертификата, његово продужење, пренос и изјмена, вођење Регистра издатих сертификата, као и поједностављена процедура издавања сертификата за производна постројења купца-производијача.

ГЛАВА IV СПРОВОЂЕЊЕ СИСТЕМА ПОДСТИЦАЈА И БАЛАНСИРАЊЕ

1. Спровођење система подстицаја

Члан 11.

(1) Оператор система подстицаја, као непрофитна организација, обавља административно-финансијске и друге оперативне послове система подстицаја производње електричне енергије из обновљивих извора и оснива се у складу са прописима којима се уређује систем јавних служби.

(2) Оператор система подстицаја (у даљем тексту: Оператор подстицаја) има својство правног лица са јавним овлашћеним утврђеним овим законом и уписује се у Регистар привредних субјеката.

(3) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) доноси одлуку којом се уређују оснивање, организација, као и друга питања од значаја за рад Оператора подстицаја.

(4) Оператор подстицаја финансира се из накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

(5) Надзор над радом Оператора подстицаја врши Министарство и Регулаторна комисија, у оквиру надлежности утврђених овим законом.

(6) Коришћење средстава од накнаде за обновљиве изворе енергије од стране Оператора подстицаја подлијеже ревизији, коју врши служба надлежна за ревизију јавног сектора Републике.

(7) Оператор подстицаја подноси Влади извјештај о свом раду и финансијски извјештај, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Члан 12.

Надлежности Оператора подстицаја су да:

- 1) води евиденцију о укупним количинама произведене електричне енергије и инсталисаним капацитетима производних постројења која користе обновљиве изворе енергије, чији су подани јавно доступни,
- 2) води евиденцију о планираној и оствареној производњи електричне енергије и капацитетима производних постројења за које је остварено право на подстицај, чији су подаци јавно доступни,
- 3) води евиденцију о планираној производњи електричне енергије и капацитетима производних постројења за које је произвођач остварио прелиминарно право на подстицај,
- 4) спроводи поступак аукција за велика постројења у складу са овим законом и правилником о аукцијама,

- 5) закључује уговор о откупу електричне енергије, уговор о премији са произвођачима који су остварили право на подстицај на основу одлука донесених у систему подстицаја, у складу са одредбама овог закона,
- 6) врши обрачун и исплату средстава за електричну енергију произведену у постројењима која остварују право на подстицај, те јавно објављује годишњи извештај о исплаћеним средствима по производним постројењима, најкасније до краја фебруара текуће године за претходну годину,
- 7) закључује уговоре са снабдјевачима крајњих купаца у Републици, као и са купцима који електричну енергију за властите потребе набављају директно на тржишту, те у складу са потписаним уговорима врши фактурисање и наплату накнаде за обновљиве изворе енергије,

- 8) врши продају електричне енергије произведене у систему обавезног откупа по гарантованој откупној цијени на тржишту електричне енергије,
- 9) врши прерасподјелу количина електричне енергије из система обавезног откупа на снабдјеваче крајњих купаца у Републици, у случају немогућности продаје електричне енергије на тржишту или у случају када је цијена за 20% мања од просечне референтне тржишне цијене у претходних 12 мјесеци, коју је утврдила Регулаторна комисија,
- 10) закључује уговор о продаји електричне енергије произведене у систему обавезног откупа по гарантованој откупној цијени са изабраним понуђачима или снабдјевачима крајњих купаца,
- 11) врши фактурисање и наплату продате електричне енергије произведене у систему обавезног откупа по гарантованој откупној цијени од изабраног понуђача или снабдјевача крајњих купаца,
- 12) врши продају гаранција о поријеклу за електричну енергију за коју се остварује право на подстицај,
- 13) доноси правила рада Оператора подстицаја, уз сагласност Регулаторне комисије,
- 14) доноси упутство о раду балансне групе обновљивих извора енергије,
- 15) преузима балансну одговорност за производњу електричне енергије за коју се остварује право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени и споси трошкове балансирања у складу са чланом 17. овог закона,
- 16) врши обрачун дебаланса у складу са упутством о раду балансне групе обновљивих извора енергије,
- 17) израђује и доставља Влади извештај о остварењу циљева у складу са Програмом из члана 4. став 2. овог закона за текућу годину, најкасније до 30. новембра,
- 18) депонује средства која представљају мјере обезбеђења од произвођача који су остварили прелиминарно право на подстицај,
- 19) врши обрачун и пренос средстава Фонду за заштиту животне средине и енергетске ефикасности Републике Српске,
- 20) обавља и друге послове неопходне за спровођење система подстицаја.

Члан 13.

Правилима рада из члана 12. тачка 13) овог закона уређују се:

- 1) начин и остваривање права и обавеза учесника у систему подстицаја, у складу са прописима којима се уређује систем подстицаја,
- 2) начин достављања планова производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, те начин праћења остварења планова,
- 3) начин вођења евиденција о произвођачима који остварују право на подстицај, као и о произвођачима који остварују прелиминарно право на подстицај,
- 4) начин издавања потврде за енергију и начин вођења евиденције о поднесеним захтјевима и издатим потврдама,
- 5) начин и рокови закључења уговора, измене и допуне уговора, престанак важења и раскид уговора,
- 6) балансна припадност произвођача и балансна одговорност учесника система подстицаја,
- 7) начин продаје електричне енергије произведене у систему обавезног откупа по гарантованој откупној цијени,
- 8) начин достављања и врсте података од произвођача електричне енергије из обновљивих извора који су остварили право на подстицај,
- 9) начин размјене података са оператором система на чију мрежу су прикључена производна постројења,
- 10) услови и начин обрачуна, фактурисања, финансијског поравњања и наплате за електричну енергију произведену у систему подстицаја,

Члан 14.

- 11) начин продаје гаранције о поријеклу,
- 12) инструменти обезбеђења плаћања преузете и предате енергије и њихово коришћење у систему обавезног откупа,
- 13) друга питања у вези са спровођењем система подстицаја.

Члан 15.

- (1) Оператор дистрибутивног, односно преносног система одговоран је за очитавање и обрачун електричне енергије испоручене на мрежу, као и свих других енергетских величина у производном постројењу које користе обновљиве изворе енергије, укључујући бруто производњу, властиту потрошњу и потрошњу за властите потребе.
- (2) Оператор дистрибутивног, односно преносног система мјесечно врши обратун електричне енергије од произвођача који су остварили право на подстицај и доставља извештај произвођачу и Оператору подстицаја, као и извештај о укупно предатој електричној енергији крајњим купцима на свом подручју.

Члан 16.

- (1) Оператор подстицаја, Регулаторна комисија и оператор дистрибутивног, односно преносног система имају неометан приступ постројењима у складу са прописима која важе за електроенергетска постројења и свим подацима који се односе на постројење и енергенте који се у њему користе, а у сврху испуњења обавеза прописаних овим законом.
- (2) Произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије дужан је да омогући неометан рад представницима Оператора подстицаја, Регулаторне комисије и оператора дистрибутивног, односно преносног система.

Члан 17.

- (1) Снабдјевач крајњих купаца доставља извештај Оператору подстицаја о укупно продатој електричној енергији и укупно обрачунатом износу накнаде садржане у издатим фактурама за утрошену електричну енергију.
- (2) Снабдјевач крајњих купаца дужан је обрачунату накнаду за обновљиве изворе енергије уплатити на рачун Оператора подстицаја.

(3) У случају расподјеле планиране производње електричне енергије на снабдјеваче крајњих купаца у Републици, у складу са чланом 12. тачка 9) овог закона, снабдјевач је дужан да преузме и плати Оператору подстицаја припадајући удио електричне енергије по важећој референтној тржишној цијени.

2. Балансирање

Члан 17.

(1) Произвођач електричне енергије за коју је остварено право на подстицај у виду обавезног откупа члан је балансне групе обновљивих извора енергије.

(2) Оператор подстицаја је балансно одговоран за балансну групу обновљивих извора енергије.

(3) Произвођач електричне енергије који је остварио право на подстицај производње електричне енергије у једном или више малих постројења чија је укупна инсталисана снага мања или једнака 150 kW не пријављује дневни распоред рада Оператору подстицаја и не сноси трошкове балансирања.

(4) Произвођач електричне енергије који је остварио право на подстицај производње електричне енергије у једном или више малих постројења чија је укупна инсталисана снага већа од 150 kW пријављује дневни распоред рада Оператору подстицаја и сноси трошкове балансирања.

(5) Произвођач електричне енергије који је остварио прелиминарно право на подстицај, у складу са одредбама овог закона, у периоду од првог прикључења на мрежу до истека шест мјесеци од дана добијања употребне дозволе, може бити члан балансне групе обновљивих извора енергије, при чему сноси трошкове балансирања у складу са овим законом и упутством о раду балансне групе обновљивих извора енергије.

Члан 18.

(1) Произвођач електричне енергије у великим постројењима који остварује право на тржишну премију одговоран је за балансирање и плаћа трошкове балансирања производње у складу са прописима који уређују ову област.

(2) Произвођач из става 1. овог члана постаје одговоран за балансирање на један од сљедећих начина:

1) закључивањем уговора са Независним оператором система БиХ о непосредној балансној одговорности, уколико је произвођач балансно одговорна страна,

2) закључивањем уговора о преносу балансне одговорности на балансно одговорну страну.

Члан 19.

(1) Трошкове који настану при обављању послова балансирања Оператор подстицаја преноси на чланове балансне групе обновљивих извора.

(2) Средства за покриће трошкова балансирања балансне групе обновљивих извора енергије обезбеђује Оператор подстицаја из сљедећих извора:

1) наплате трошкова балансирања чланова балансне групе обновљивих извора енергије,

2) накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

(3) Оператор подстицаја, уз сагласност Регулаторне комисије, доноси упутство о раду балансне групе обновљивих извора енергије, којим се прописују:

1) поступак регистрације чланова балансне групе обновљивих извора енергије,

2) начин обрачуна дебаланса произвођача и групе као цјелине, те начин реализације плаћања трошкова балансирања за чланове балансне групе обновљивих извора енергије,

3) начин припреме и достављање планова производње,

4) остала питања везана за несметан рад балансне групе обновљивих извора енергије.

ГЛАВА V

ГАРАНЦИЈА О ПОРИЈЕКЛУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРОИЗВЕДЕНЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Члан 20.

(1) Гаранција о поријеклу електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Гаранција о поријеклу) издаје се на захтјев производиоџача електричне енергије из обновљивих извора енергије за коју не остављају право на подстицај или на захтјев Оператора подстицаја за електричну енергију за коју је остварено право на подстицај.

(2) У случају када се производно постројење налази на територији више држава, односно ентитета, гаранција о поријеклу може се издати без прибављања сертификата за производно постројење за припадајући дио произведене електричне енергије, на основу података надлежних институција и оператора електроенергетског система.

(3) Гаранција о поријеклу издаје се само једном за јединичну количину електричне енергије произведене у одређеном периоду, о чemu се води посебна евиденција.

(4) Регулаторна комисија издаје гаранцију о поријеклу, врши пренос и поништавање гаранције о поријеклу.

(5) Регулаторна комисија доноси правилник о гаранцији о поријеклу за електричну енергију којим се уређују садржај гаранције, услови и поступак издавања, пренос и поништавање гаранције о поријеклу, вођење Регистра гаранција о поријеклу електричне енергије и друго.

Члан 21.

(1) Гаранција о поријеклу издаје се за електричну енергију произведену у одређеном периоду на основу података о произведеним количинама електричне енергије утврђених мјерејем.

(2) Гаранција о поријеклу може се употребити у року од годину дана од дана издавања, а након употребе или истека рока важења, гаранција о поријеклу се поништава.

(3) Произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије који је остварио право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију утврђену у поступку аукције, нема право на гаранцију о поријеклу.

Члан 22.

(1) Гаранција о поријеклу издата у другим државама признаје се у Републици по принципу реципроцитета и у складу са закљученим међународним споразумима.

(2) Регулаторна комисија, уз сагласност Владе, може приступити релевантним међународним тијелима за издавање гаранција о поријеклу или приступити регионалним удружењима у Енергетској заједници, те извршити набавку опреме и корисничких програма неопходних за чланство у тим тијелима.

(3) Средства за набавку опреме, програма и чланарине у тијелима из става 2. овог члана, обезбеђују се из средстава прикупљених по основу накнаде за обновљиве изворе енергије.

ГЛАВА VI

МЈЕРЕ ПОДСТИЦАЈА ЗА ПРОИЗВОДЊУ И КОРИШЋЕЊЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

1. Мјере подстицаја производње електричне енергије из обновљивих извора енергије

Члан 23.

(1) Произвођач електричне енергије у новим постројењима из обновљивих извора енергије може остварити право на сљедеће врсте подстицаја:

1) право на погодности приликом прикључења на мрежу,

2) право на обавезан откуп произведене електричне енергије по гарантованој откупној цијени или право на

премију за продају на тржишту или потрошњу за властите потребе за мала постројења,

3) право на тржишну премију за електричну енергију коју продаје на тржишту, утврђену у поступку аукције за велика постројења.

(2) Произвођач електричне енергије за исту количину електричне енергије не може остварити право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени и право на премију.

Члан 24.

Право на подстицај из члана 23. став 1. т. 2) и 3) овог закона може остварити произвођач ако:

1) производи електричну енергију у малим и великим постројењима,

2) количине електричне енергије, односно инсталисани капацитети производних постројења не прелазе технолошке квоте за одређену годину утврђене Програмом,

3) поседује сертификат за производно постројење,

4) у постројењу није утврђена опрема која је коришћена.

Члан 25.

(1) На водотоку чија је дужина мања од 10 km, право на подстицај може остварити само једно производно постројење.

(2) На водотоку чија је дужина већа од 10 km, право на подстицај може остварити постројење чији су крајњи дијелови – водозахват и машинска зграда удаљени најмање 5 km од крајњих дијелова других производних постројења.

(3) У случају изградње више соларних електрана на истом објекту, све изграђене електране сматраје се једним постројењем у погледу инсталисане снаге из члана 8. овог закона, а у сврху одређивања врсте и висине подстицаја новоизграђене соларне електране.

Члан 26.

(1) Произвођачу електричне енергије из малог постројења који је у периоду инвестицирања примао државну помоћ сразмјерно се умањује гарантована откупна цијена или премија.

(2) Произвођачу електричне енергије из великог постројења који је у периоду инвестицирања примао државну помоћ сразмјерно се умањује тржишна премија остварена у поступку аукције.

(3) Под државном помоћи из ст. 1. и 2. овог члана подразумијева се свака директна или индиректна помоћ у виду давања у новцу, материјалу и опреми, субвенција и пореских олакшица.

Члан 27.

Произвођач који у постројењима у експлоатацији, у којима је извршена реконструкција, производи електричну енергију из обновљивих извора енергије има право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију за дио произведене електричне енергије која је резултат повећања капацитета добијеног реконструкцијом.

1.1. Погодности приликом прикључења на мрежу

Члан 28.

(1) Оператор дистрибутивног система дужан је да сваком новом произвођачу за мало постројење, који захтијева прикључење на дистрибутивну мрежу, изради и достави, о свом трошку, детаљну анализу могућности и услова за прикључење, са процјеном трошкова прикључења и временским оквиром за реализацију предложеног начина прикључења.

(2) Оператор дистрибутивног система, уз сагласност Регулаторне комисије, доноси правилник којим се прецизније прописују начин, услови и поступак прикључења на мрежу, остваривање погодности, критеријуми за подјелу трошкова прикључења и друга питања.

Члан 29.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије прикључује се на преносну мрежу у складу са прописима којима се уређује прикључење постројења на преносну мрежу.

1.2. Право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени и право на премију

Члан 30.

(1) Произвођач електричне енергије из малих постројења, који испуњава услове из чл. 24. и 25. овог закона, има право на једну од следећих врста подстицаја:

1) право на обавезан откуп произведене електричне енергије у цијелисти или дјелимично по гарантованој откупној цијени, или

2) право на премију за произведену електричну енергију коју продаје на тржишту или коју користи за властите потребе.

(2) Право на обавезан откуп електричне енергије по гарантованој откупној цијени или право на премију из става 1. овог члана може се остварити у трајању до 15 година.

Члан 31.

(1) Гарантовану откупну цијену и премију за мала постројења утврђује Регулаторна комисија у складу са методологијом прописаном Правилником о подстицају производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

(2) На основу методологије из става 1. овог члана, Регулаторна комисија, уз сагласност Владе, доноси одлуку о висини гарантованих откупних цијена и премија за мала постројења.

(3) Гарантована откупна цијена је непромјењљива у периоду трајања права на подстицај.

(4) Премија за мала постројења је промјењива и израчунава се као разлика између гарантоване откупне цијене за дато постројење и референтне тржишне цијене.

(5) Референтну тржишну цијену утврђује Регулаторна комисија, најкасније до 10. у мјесецу за претходни квартал, као просјечну остварену велепродајну цијену остварену у претходном кварталу у Босни и Херцеговини и/или на двије берзе у земљама у окружењу.

(6) Регулаторна комисија најмање једном годишње пројецира ниво гарантованих откупних цијена и премија за мала постројења.

(7) За потребе утврђивања висине гарантованих откупних цијена и премија из става 2. овог члана, мала постројења дијеле се на:

1) хидроелектране инсталисане снаге закључно са 150 kW;

2) вјетроелектране инсталисане снаге закључно са 150 kW;

3) соларне електране на земљи инсталисане снаге закључно са 150 kW;

4) соларне електране на објектима:

1. инсталисане снаге закључно са 50 kW,

2. инсталисане снаге веће од 50 kW закључно са 500 kW;

5) електране на био-масу и био-газ, депонијски гас и гас из постројења за третман комуналних отпадних вода:

1. инсталисане снаге закључно са 50 kW,

2. инсталисане снаге веће од 50 kW закључно са 500 kW.

(8) Приликом закључивања уговора о обавезном откупу по гарантованој откупној цијени, односно уговора о додјели премије за мала постројења, примјењују се гарантоване откупне цијене из одлуке која је на снази у вријеме закључивања уговора.

(9) Изузетно од става 5. овог члана, висина гарантоване откупне цијене може се мијењати у случају промјене:

1) курса конвертибилне марке у односу на курс евра у БиХ у износу већем од 10%,

2) инсталисане снаге у случају из члана 25. став 3. овог закона.

Члан 32.

Право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију произвођач електричне енергије из обновљивих извора у малим постројењима остварује на основу рјешења, које доноси Регулаторна комисија на захтјев производића, након изградње објекта и испуњења других услова у складу са овим законом.

Члан 33.

(1) Носилац пројекта који гради мало постројење може остварити прелиминарно право на подстицај обавезног откупна по гарантованој откупној цијени или право на премију ако испуњава услове из члана 24. став 1. т. 1) и 2), те ако је уписан у Регистар пројеката.

(2) Носилац пројекта из става 1. овог члана уз захтјев за стицање прелиминарног права прилаже следеће документе:

1) ревидиран главни пројекат,

2) грађевинску дозволу издату од надлежног органа у складу са прописима који уређују област грађења.

(3) Рјешење о прелиминарном праву на подстицај за мало постројење доноси Регулаторна комисија.

(4) Период трајања прелиминарног права из става 3. овог члана представља максимални период у којем је носилац пројекта дужан прибавити употребну дозволу за мало постројење и он износи:

1) годину дана за соларне електране,

2) двије године за остале електране.

(5) Носилац пројекта дужан је да, најкасније 30 дана од дана пријема рјешења из става 3. овог члана, достави Оператору подстицаја захтјев за закључење предуговора о праву на подстицај са банкарском гаранцијом или депозитом у висини од 2% од вриједности инвестиције из главног пројекта.

(6) Носилац пројекта који је остварио прелиминарно право и Оператор подстицаја дужни су да закључе предуговор о прелиминарном праву у року од 60 дана од дана пријема рјешења из става 3. овог члана, а у супротном престаје да важи рјешење о прелиминарном праву.

(7) Рјешењем из става 3. овог члана, те потписивањем предуговора о прелиминарном праву на подстицај, у складу са овим чланом, носилац пројекта резервише количине за подстицај и стиче могућност да оствари право на подстицај у периоду који не може бити дужи од шест мјесеци од истека рока из става 4. овог члана.

Члан 34.

Регулаторна комисија, уз сагласност Владе, доноси правилник о подстицају производње електричне енергије из обновљивих извора којим се уређују:

1) поступак за остваривање права на подстицај и прецизирају услови за остваривање права на подстицај,

2) поступак за остваривање права на подстицај за производна постројења у експлоатацији која су извршила реконструкцију и прецизирају критеријуми за остваривање права на подстицај за та постројења,

3) критеријуми за умањење подстицајних мјера за производна постројења која су у периоду инвестирања примили државну помоћ,

4) мјерење, очитавање и обрачун електричне енергије за коју се остварује право на подстицај,

5) период на који се остварује право на подстицај и закључивање уговора о подстицају,

6) начин утврђивања трошкова рада Оператора подстицаја,

7) начин провјере количина електричне енергије за подстицање по технологијама (технолошких квота) и издавање одговарајућих потврда за енергију за мала постројења од Оператора подстицаја,

8) начин утврђивања износа средстава потребних за функционисање система подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора,

9) методологија утврђивања гарантоване откупне цијене, референтне тржишне цијене, премије за мала постројења и гранични износ премије за велика постројења,

10) друга питања од значаја за спровођење система подстицаја.

Члан 35.

(1) Произвођач електричне енергије из великих постројења који испуњава услове из чл. 24. и 25. овог закона има право на тржишну премију за произведену електричну енергију коју продаје на тржишту.

(2) Тржишна премија из става 1. овог члана је промјенљива и израчунава се као разлика између продајне цијене електричне енергије понуђача из поступка аукције и референтне тржишне цијене, утврђене у складу са чланом 31. став 5. овог закона.

(3) Продајна цијена електричне енергије понуђача из поступка аукције је непромјенљива у периоду трајања права на подстицај, осим у случају промјене курса конвертибилне марке у односу на курс евра у БиХ, у износу већем од 10%.

(4) Право на тржишну премију остварује се након спроведеног поступка аукције, изградње постројења и испуњења других услова у складу са овим законом.

(5) Произвођач електричне енергије из великих постројења право на тржишну премију остварује на период до 15 година.

Члан 36.

(1) Аукција је поступак јавног надметања с циљем прикупљања понуда за изградњу постројења за производњу електричне енергије из обновљивих извора и остварења права на подстицај, при чему је предмет надметања продајна цијена електричне енергије произведене у великим постројењима, по датој технологији и капацитetu у складу са Програмом.

(2) Аукција може бити отворена и локацијска.

(3) Отворена аукција се спроводи за одређену технологију и утврђене капацитете, у којој могу учествовати сви заинтересовани понуђачи који су за изградњу објекта прибавили локацијске услове и еколошку дозволу.

(4) На отворену аукцију могу се пријавити заинтересовани понуђачи и са дијелом инсталисаног капацитета постројења.

(5) Локацијска аукција се спроводи за одређену технологију и утврђени капацитет на локацији коју је претходно утврдила Влада и на којој ће се градити објекат за који су прибављени локацијски услови и еколошка дозвола.

Члан 37.

Влада, на приједлог министарства надлежног за енергетику (у даљем тексту: Министарство), сваке двије године, доноси одлуку о спровођењу поступка аукције, којом се утврђују технолошке квоте, које су предмет аукције за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора за велика постројења, а која се објављује шест мјесеци прије спровођења аукције.

Члан 38.

(1) Одлуком из члана 37. овог закона уређују се:

1) обим аукције, односно максимални ниво укупног инсталисаног капацитета из технологија обновљивих извора које су предмет аукције,

2) количине планиране електричне енергије које су предмет подстицаја,

- 3) минимални и максимални праг понуде,
- 4) начин и услови под којима се може мијењати обим аукције,
- 5) максимални период за почетак рада постројења које је предмет аукције,
- 6) инструменти обезбеђења понуде у виду банкарске гаранције или депозита, исказани као проценат од вриједности укупне инвестиције пројекта који је предмет аукције,
- 7) начин израчунавања промјенљиве тржишне премије,
- 8) тренутна референтна тржишна цијена,
- 9) друга питања од значаја за предметну аукцију.

(2) Уколико спроведена аукција за одређену технологију није довела до планираног обима, разлика између планираног и оствареног обима је предмет поновљеног поступка аукције за ту технологију или се, у случају да није билоовољно понуда у два поступка аукције заредом, разлика између планираног и укупног обима понуда додаје обиму поновљених аукција за друге технологије.

(3) Измијењени обим аукције из става 2. овог члана не може прелазити укупне технолошке квоте предвиђене одлуком о спровођењу поступка аукције, при чему укупне квоте по технологијама из Програма не могу бити прекорачене.

(4) У случају да се спроводи локацијска аукција, поред елемената из става 1. овог члана, одлука садржи и податке о локацији и расположивој документацији за планирани објекат.

Члан 39.

(1) Поступак аукције спроводи Оператор подстицаја, на основу одлуке Владе из члана 37. овог закона, у складу са правилником о аукцијама.

(2) Максималну продајну цијену и референтну тржишну цијену за потребе аукције утврђује Регулаторна комисија, у складу са методологијом прописаном Правилником о подстицају производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

(3) Максимална продајна цијена се утврђује и објављује након истека рока за достављање понуда у поступку аукције, а прије њиховог отварања.

(4) Критеријум за избор најповољнијег понуђача је најнижа понуђена продајна цијена електричне енергије за дату технологију, при чему се понуда чија је цијена већа од максималне продајне цијене из става 3. овог члана одбације.

(5) Регулаторна комисија је надлежна да надзире поступак аукција, те у случају неусклађености налаже Оператору подстицаја отклањање неправилности.

Члан 40.

(1) Након спроведеног поступка аукције Оператор подстицаја доставља Влади извјештај о спроведеној аукцији и приједлог рјешења о избору најповољнијег понуђача.

(2) Рјешење о избору најповољнијег понуђача доноси Влада.

(3) Рјешење из става 2. овог члана садржи:

- 1) назив изабраног понуђача,
 - 2) основне техничке податке о постројењу, укључујући примарни извор енергије, инсталисану снагу и планирану годишњу производњу електричне енергије,
 - 3) висину продајне цијене произведене електричне енергије остварене у поступку аукције,
 - 4) начин обрачуна промјенљиве тржишне премије,
 - 5) рок за изградњу објекта,
 - 6) висину гаранције за реализацију пројекта,
 - 7) друге податке од значаја за конкретну аукцију.
- (4) Против рјешења Владе из става 2. овог члана може се покренути управни спор.
- (5) У случају да изабрани понуђач не прибави употребну дозволу у року за изградњу објеката прописаних

рјешењем из става 2. овог члана, изабраном понуђачу се умањује понуђена продајна цијена електричне енергије у износу од 1% за сваки мјесец кашњења у реализацији пројекта, при чему максимално умањење може износити 12%.

Члан 41.

(1) Изабрани понуђач из члана 40. став 2. овог закона и Оператор подстицаја дужни су да закључе предуговор о премији у року од 30 дана од дана пријема рјешења Владе о избору најповољнијег понуђача, а у супротном престаје да важи рјешење Владе.

(2) Ако изабрани понуђач не закључи предуговор, Оператор подстицаја је дужан да, у року од осам дана од дана истека рока из става 1. овог члана, обавијести Владу о томе.

(3) Максимално кашњење изабраног понуђача из члана 40. став 2. овог закона у реализацији пројекта, односно прибављању употребне дозволе износи годину дана.

(4) Протеком рока из става 3. овог члана престаје да важи рјешење из члана 40. став 2. овог закона и предуговор из става 1. овог члана.

(5) У случајевима истека рокова из ст. 1. и 4. овог члана, Оператор подстицаја, најкасније у року од осам дана од истека датих рокова, активира банкарску гаранцију.

(6) У случају из става 2. овог члана, Влада може изабрати другогрангированог понуђача.

Члан 42.

Након изградње објекта и испуњења других услова у складу са овим законом, право на тржишну премију производњач електричне енергије из обновљивих извора у великом постројењима остварује на основу рјешења које доноси Регулаторна комисија.

Члан 43.

Регулаторна комисија доноси правилник о аукцијама којим се уређује спровођење поступка аукција, а нарочито:

- 1) задаци Оператора подстицаја и учесника аукција,
- 2) припрема процеса аукције,
- 3) начин расписивања јавног позива за доставу понуду за аукцију,
- 4) садржај понуде и начин достављања понуда,
- 5) инструменти финансијског обезбеђења понуде,
- 6) провјера уредности понуда,
- 7) начин оцјене и рангирање понуда,
- 8) начин доношења рјешења о избору најповољнијег понуђача,
- 9) начин обавјештавања јавности о поступку аукције,
- 10) друга питања која се односе на поступак аукције.

1.3. Предуговори и уговори о подстицају

Члан 44.

(1) Оператор подстицаја израђује стандардне обрасце предуговора и уговора о подстицају, зависно од врсте подстицаја, и то:

- 1) предуговор о обавезному откупу електричне енергије по гарантованој откупној цијени,
- 2) предуговор о премији за производњу електричне енергије из малих постројења,
- 3) предуговор о премији за производњу електричне енергије из великих постројења,
- 4) уговор о гарантованом откупу електричне енергије по гарантованој откупној цијени,
- 5) уговор о премији за производњу електричне енергије из малих постројења,
- 6) уговор о премији за производњу електричне енергије из великих постројења.

(2) Оператор подстицаја закључује предуговор или уговор о подстицају на основу рјешења Регулаторне комисије

или на основу рјешења Владе о избору најповољнијег постријача у поступку аукције.

(3) Произвођач електричне енергије у малим постројењима, који је остварио прелиминарно право на подстријак у виду обавезног откупна по гарантованој откупној цијени или у виду премије, у складу са овим законом, дужан је да закључи одговарајући предуговор са Оператором подстријака.

(4) Предуговор из става 3. овог члана обавезно садржи одредбе везане за период трајања предуговора, максимално дозвољено вријеме изградње постројења, обавезе производиоџача, техничке податке о постројењу и планираној производњи и друго.

(5) Произвођач електричне енергије у великим постројењима, који је рјешењем Владе изабран као најповољнији понуђач у поступку аукције, дужан је да са Оператором подстријака закључи предуговор о премији.

(6) Предуговор из става 5. овог члана обавезно садржи одредбе везане за период трајања предуговора, максимално дозвољено вријеме изградње постројења, обавезе производиоџача, техничке податке о постројењу, планираној производњи, висину продајне цијене електричне енергије остварене у поступку аукције, начин израчунавања промјенљиве тржишне премије и друго.

(7) Произвођач електричне енергије у малим постројењима, који је остварио право на подстријак у виду обавезног откупна по гарантованој откупној цијени или право на премију, има право да закључи уговор о обавезном откупу електричне енергије по гарантованој откупној цијени или уговор о премији са Оператором подстријака.

(8) Произвођач електричне енергије у великим постројењима, који је остварио право на подстријак у виду тржишне премије, има право да закључи уговор о премији са Оператором подстријака.

(9) Уговорима из ст. 7. и 8. овог члана обавезно се дефинишу премија, гарантована откупна цијена и продајна цијена електричне енергије, период трајања уговора, технички подаци о постројењу и планираној производњи, као и обавезе производиоџача у погледу достављања података Оператору подстријака.

Члан 45.

(1) Произвођачу који је остварио право на подстријак то право престаје у следећим случајевима:

1) истеком времена на које је дато право на подстријак, односно истеком уговора о подстријаку,

2) укидањем рјешења о праву на подстријак,

3) поништењем рјешења о праву на подстријак.

(2) Након престанка права на подстријак у случајевима из става 1. овог члана, производиоџач нема право да за исто постројење поново затражи право на подстријак.

(3) Регулаторна комисија може укинути рјешење о подстријаку у следећим случајевима:

1) ако је истекао сертификат за производно постројење, а није покренут поступак издавања новог сертификата у складу са прописима,

2) ако производиоџач производи електричну енергију сујевно условима који су утврђени рјешењем,

3) ако производиоџач не извршава обавезе из уговора или предуговора о подстријаку,

4) на захтјев производиоџача који је остварио право на подстријак.

(4) Регулаторна комисија може поништити рјешење о подстријаку у следећим случајевима:

1) ако је рјешење донесено на основу неистинитих података, укључујући податке о старости опреме и техничким и енергетским параметрима електране,

2) у другим случајевима, у складу са законом.

(5) Поништењем или укидањем рјешења о подстријаку престаје да важи уговор о праву на подстријак.

1.4. Средства за подстријак

Члан 46.

(1) Средства за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора обезбеђују се из:

1) накнаде за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора,

2) прихода од продаје гаранција о поријеклу за електричну енергију из система подстријака,

3) прихода по основу активирања средстава обезбеђења за прелиминарно право на подстријак.

(2) Крајњи купац електричне енергије у Републици обавезан је да плаћа накнаду за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора као додатак на цијену електричне енергије.

(3) Снабдјевач електричном енергијом дужан је да на рачуну за утрошену електричну енергију, који доставља крајњим купцима, одвојено искаже накнаду за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора.

(4) Висину накнаде за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора утврђује Регулаторна комисија одлуком, уз сагласност Владе.

Члан 47.

(1) Из средстава за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора обезбеђују се средства за:

1) премије за електричну енергију из обновљивих извора,

2) дио трошкова балансирања,

3) трошкове рада Оператора подстријака,

4) дио трошкова који се односе на функционисање система издавања гаранција о поријеклу, у складу са чланом 22. став 3. овог закона,

5) унапређење мјера енергетске ефикасности и промовисања производње електричне енергије из обновљивих извора.

(2) Трошкове рада Оператора подстријака, на бази оправданих трошкова, утврђује Регулаторна комисија у поступку утврђивања висине накнаде за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора.

(3) Фонду за заштиту животне средине и енергетске ефикасности Републике Српске припада 10% средстава прикупљених по основу накнаде за подстријак производње електричне енергије из обновљивих извора ради реализације мјера из става 1. тачка 5) овог члана, а из којих се суфинансира и изградња електрана за властите потребе.

2. Мјере за подстријак коришћења обновљивих извора енергије за гријање и хлађење и у транспорту

Члан 48.

(1) С циљем испуњења обавеза прописаних Програмом из члана 4. овог закона које се односе на учешће обновљивих извора у производњи енергије за гријање и хлађење, Влада може увести следеће подстријакне мјере:

1) субвенције и друге олакшице за домаћу производњу и набавку опреме која се користи за потребе гријања и хлађења употребом обновљивих извора енергије (соларни колектори за припрему топле воде, топлотне пумпе за коришћење аеротермалне, геотермалне и хидротермалне енергије и друго),

2) увођење обавезе великим производиоџачима топлотне енергије (индустријске и градске топлане) да дио топлотне енергије производе из обновљивих извора енергије,

3) друге подстријакне мјере.

(2) Поред подстријакних мјера из става 1. овог члана, јединица локалне самоуправе може:

1) увести подстријакне мјере за производиоџаче топлотне енергије из обновљивих извора енергије,

2) прописати услове под којима је дистрибутер топлотне енергије дужан да приклучи производиоџача топлотне

енергије из обновљивих извора енергије на своју дистрибутивну мрежу и да му понуди прикључење и откуп топлотне енергије.

(3) Јединица локалне самоуправе, најмање једном годишње, обавјештава Министарство о планираним и оствареним подстицајним мјерама из става 2. овог члана.

Члан 49.

Влада може увести одређене мјере за развој тржишта горива из обновљивих извора енергије у сектору транспорта и за развој одговарајуће инфраструктуре, а које се односе на:

1) подстицање развоја производње био-горива и других алтернативних горива (водоника и електричне енергије),

2) развој тржишта био-горива и других алтернативних горива,

3) веће коришћење био-горива и других алтернативних горива у оквиру услуга јавног превоза,

4) развој инфраструктуре за коришћење електричне енергије и других алтернативних горива,

5) дефинисање подручја у којим је обавезно обезбиједити инфраструктуру за пуњење електричних аутомобила.

Члан 50.

(1) С циљем испуњавања обавеза у погледу учешћа обновљивих извора енергије у транспорту, Влада доноси уредбу којом се уређује коришћење обновљивих извора и других алтернативних горива.

(2) Уредбом из става 1. овог члана прописују се:

1) видови горива из обновљивих извора у транспорту,

2) учешће био-горива, електричне енергије из обновљивих извора и других алтернативних горива у укупној потрошњи горива за транспорт,

3) мјере којима се може подстицати постављање инфраструктуре за алтернативна горива у склопу услуга јавног превоза,

4) надзор над примјеном уредбе и друге мјере потребне за испуњење циљева.

Члан 51.

Оператор пунционица има право приоритетно куповати електричну енергију од Оператора подстицаја по референтној тржишној цијени, те за ту енергију добити гаранције о поријеклу електричне енергије које користи искључиво као доказ о поријеклу енергије коју продаје купцима на јавно доступним мјестима за пуњење.

3. Купци-производиођачи и заједнице обновљиве енергије

Члан 52.

(1) Крајњи купац има право да изгради и прикључи електрану која користи обновљиве изворе енергије на унутрашње електричне инсталације свог објекта за потребе сопствене потрошње.

(2) Инсталисана снага електране, у случају примјене шеме нето мјерења или нето обрачуна, не може бити већа од одобрене прикључне снаге објекта крајњег купца.

(3) Крајњи купац стиче статус купца-производиођача прикључењем електране из става 1. овог члана на унутрашње електричне инсталације свог објекта, као и прибављањем сертификата за производно постројење (електрану) у складу са овим законом, те има права и обавезе из овог закона и закона којим је уређена област електричне енергије.

(4) Купац-производиођач има права да:

1) производи електричну енергију за сопствену потрошњу,

2) складишти електричну енергију,

3) вишак произведене електричне енергије испоручи у мрежу.

(5) Електрана у којој купац-производиођач производи електричну енергију у складу са ставом 1. овог члана сматра се унутрашњом инсталацијом купца-производиођача.

(6) Изградњу електрана купца-производиођача врши правно лице које има лиценцу за извођење електроенергетских постројења, коју издаје министарство надлежно за послове грађења, а прикључење на мрежу врши надлежни оператор дистрибутивног система на основу одговарајуће потврде о изведености радова правног лица које врши изградњу електране и уз испуњење осталих услова прописаних актима о прикључењу по поједностављеној процедуре.

(7) Снабдјевач који врши снабдијевање купца-производиођача примјеном шема нето мјерења или нето обрачуна дужан је да преузме вишак произведене електричне енергије који се испоручи у мрежу.

(8) Власник електране за потребе крајњег купца може бити и трећа страна, уз закључење посебног споразума са крајњим купцем за чије потребе је електрана изграђена.

Члан 53.

(1) Оператор дистрибутивног система врши мјерење количина предате и преузете електричне енергије на мјесту прикључења купца-производиођача, као и мјерење количина произведене електричне енергије на мјесту прикључења електране за властите потребе на унутрашње инсталације купца-производиођача.

(2) Мјерење на мјесту прикључења купца-производиођача врши се двосмјерним бројилом активне електричне енергије.

(3) Оператор дистрибутивног система на мјесечном нивоу доставља снабдјевачу податке о обрачунским мјерним величинама регистрованим на мјесту прикључења купца-производиођача.

(4) Оператор дистрибутивног система на годишњем нивоу доставља Регулаторној комисији и Оператору подстицаја податке о укупно произведеној електричној енергији купца-производиођача.

Члан 54.

(1) Обрачун више преузете и предате произведене електричне енергије купца-производиођача врши се примјеном:

1) шеме нето мјерења за електране инсталисане снаге до 10,8 kW (укључујући 10,8 kW),

2) шеме нето обрачуна за електране инсталисане снаге у опсегу од 10,8 kW до 50 kW (укључујући 50 kW),

3) стандардне шеме снабдијевања за електране инсталисане снаге преко 50 kW.

(2) Снабдјевач има балансну одговорност за мјерно мјесто купца-производиођача.

(3) Купац-производиођач чија инсталисана снага електране прелази 150 kW дужан је пријављавати дневни распоред рада и сносити трошкове дебаланса.

Члан 55.

(1) Основица за обрачун преузете и предате електричне енергије код примјене шеме нето мјерења и нето обрачуна је нето стање двосмјерног мјерног uređaja на мјесту прикључења купца-производиођача у обрачунском периоду, који износи један мјесец.

(2) Уколико је током обрачунског периода купац-производиођач преузeo више електричне енергије него што је предао у мрежу, купац-производиођач плаћа разлику између преузете и предате електричне енергије у складу са уговореном цијеном за снабдијевање.

(3) Уколико је током обрачунског периода купац-производиођач предао више електричне енергије у мрежу него што је преузeo, разлика између предате и преузете електричне енергије преноси се у наредни обрачунски период у корист купца-производиођача, и то:

1) код примјене шеме нето мјерења у виду енергетског кредита, изражено у kWh или

2) код примјене шеме нето обрачуна у виду монетарног кредита који одговара вриједности предате више произведene електричне енергије током обрачунског периода.

(4) Монетарни кредит је производ енергетског кредита и јединичне цијене више произведене електричне енергије

која одговара јединичној цијени компоненте енергије садржане у малопродајној цијени снабдјевача умањене за 5%.

(5) Енергетски и монетарни кредит користе се у обрачунским периодима када је количина електричне енергије преузете са мреже већа од количине више произведене електричне енергије коју купац-производиоџач преда у мрежу.

(6) Снабдјевач врши финални обрачун количина предате и преузете електричне енергије 1. априла текуће године за претходни дванаестомјесечни период, при чему купац-производиоџач нема право на надокнаду вишака предате електричне енергије који преостане након финалног годишњег обрачуна.

(7) Обрачун накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, у случају примјене шеме нето мјерења или нето обрачуна, врши се за нето разлику преузете и предате електричне енергије у току обрачунског периода.

Члан 56.

(1) У случају примјене стандардне шеме снабдијевања, обрачун преузете електричне енергије са мреже и предате више произведене електричне енергије врши се независно.

(2) Снабдјевач врши обрачун и издаје фактуру купцу-производиоџачу за преузету електричну енергију са мреже примјеном уговорене цијене снабдијевања.

(3) Купац-производиоџач врши обрачун и издаје фактуру за предату електричну енергију примјеном уговорене цијене за више произведену енергију.

(4) Купац-производиоџач који на годишњем нивоу у континуитету остварује вишак производње у односу на потрошњу, а за ког се према критеријуму инсталисане снаге постројења примјењује шема нето мјерења или нето обрачуна, има право на примјену стандардне шеме снабдијевања.

(5) Обрачун накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, у случају примјене стандардне шеме снабдијевања, врши се за укупну количину електричне енергије коју купац-производиоџач преузме са мреже.

Члан 57.

(1) Купци из категорије домаћинства и комерцијални купци чији су објекти локирани унутар исте зграде или стамбеног комплекса имају право учешћа у шеми заједничке производње.

(2) Купци који учествују у шеми заједничке производње уговором регулишу међусобне односе, укључујући припадајући удио инсталисане снаге електране и производње сваког купца појединачно, те именују заступника.

(3) Појединачни купци-производиоџачи који дјелују заједнички остварују право на примјену комерцијалне шеме обрачуна у складу са износом припадајуће инсталисане снаге електране тог купца-производиоџача.

(4) Оператор дистрибутивног система и заступник купца који заједнички производе електричну енергију закључују уговор којим се уређују правила расподјеле електричне енергије и период за алокацију енергије.

(5) Купци-производиоџачи који дјелују заједнички задржавају своја права и обавезе као крајњи купци, према којима се не могу примјенити неоправдана или дискриминаторски услови и процедуре које спречавају њихово учешће у шеми заједничке производње.

Члан 58.

(1) Електрана за сопствене потребе купаца-производиоџача који дјелују заједнички прикључује се преко засебног прикључка са припадајућим обрачунским мјерним мјестом.

(2) Мјерна мјеста крајњих купаца који учествују у шеми заједничке производње и мјерно мјесто електране за сопствене потребе опремају се паметним мјерним уређајима.

(3) Оператор дистрибутивног система врши алокацију произведене електричне енергије између учесника у шеми заједничке производње и утврђује количине:

1) укупно произведене електричне енергије,

2) директно утрошene произведене електричне енергије појединачних купаца-производиоџача који заједнички дјелују,

3) утрошene електричне енергије са мреже појединачних купаца-производиоџача који заједнички дјелују,

4) виše произведене електричне енергије коју су појединачни купци-производиоџачи испоручили у мрежу,

5) нето утрошene електричне енергије појединачних купаца-производиоџача за случај примјене шеме нето мјерења или нето обрачуна.

Члан 59.

(1) Заједница обновљиве енергије (у даљем тексту: Заједница) је правно лице основано у складу са прописима, с циљем коришћења обновљивих извора енергије за производњу електричне енергије првенствено ради задовољења енергетских потреба чланова Заједнице, на начин који подразумијева еколошке, економске и социјалне користи за чланове Заједнице и за друштво.

(2) Рад Заједнице заснива се на отвореном и добровољном учешћу њених чланова који имају пребивалиште или сједиште у општини на којој се изводи пројекат или у општини чија се територија граничи са територијом општине на којој се изводи пројекат.

(3) Члан Заједнице може бити физичко или правно лице, јавна предузећа и институције, укључујући и јединице локалне самоуправе.

(4) Мало и средње предузеће или предузећник може бити члан Заједнице под условом да производња електричне енергије из обновљивих извора не представља његову претежну (основну) дјелатност.

(5) Члан Заједнице задржава статус крајњег купца, са правима и обавезама које има и према њему се не могу примјенити неоправдана или дискриминаторски услови или поступци који би спријешили његово учешће у Заједници.

Члан 60.

(1) Заједница има право на:

1) производњу, потрошњу, складиштење и продају електричне енергије из обновљивих извора, узјамну размјену електричне енергије произведене коришћењем обновљивих извора енергије у постројењима у власништву Заједнице између чланова Заједнице,

2) приступ свим тржиштима енергије, директно или путем агрегације, на недискриминаторски начин,

3) подстицаје из члана 23. овог закона у виду премије за потрошњу за властите потребе и погодности приликом прикључења на мрежу.

(2) Заједница која се бави снабдијевањем електричном енергијом као тржишном дјелатношћу или обезбеђује услугу обједињеног дјеловања (агрегацију) или обавља друге енергетске дјелатности на комерцијалној основи, те активности обавља у складу са прописима за одговарајуће дјелатности.

Члан 61.

(1) Прикључење Заједнице врши се:

1) преко заједничког прикључка комплетне Заједнице са припадајућим обрачунским мјерним мјестом или

2) преко засебних прикључака са припадајућим обрачунским мјерним мјестима појединачних објеката чланова Заједнице, електрана, уређаја за складиштење и других уређаја за потребе Заједнице.

(2) Регулаторна комисија доноси правилник којим дефинише опсег (периметар) дистрибутивне мреже унутар којег је допуштено засебно прикључење објеката који чине Заједницу путем појединачних прикључака.

(3) Мјерна мјеста крајњих купаца и осталих објеката који чине Заједницу опремају се паметним мјерним уређајима.

(4) Расподјела произведене електричне енергије између чланова Заједнице регулише се међусобним уговором.

(5) Оператор дистрибутивног система и Заједница уговором регулишу питања управљања и одржавања дистрибутивне мреже унутар Заједнице, администрације шеме заједничке производње, енергетског обрачуна између члanova Заједнице и друга питања од значаја за коришћење мреже и администрирање Заједнице.

Члан 62.

(1) Статус заједнице утврђује се рјешењем Регулаторне комисије.

(2) Статус се утврђује након провјере члanova заједнице, локације електране, увида у место пребивалишта или сједишта појединачних члanova, испуњености услова из члана 59. овог закона и других услова прописаних правилником из става 3. овога члана.

(3) Регулаторна комисија доноси правилник о купцима-производиоџачима и заједницама обновљиве енергије којим се уређују начин и услови учешћа на тржишту електричне енергије, примјена ограничења инсталисане снаге електрана за сопствене потребе, појединачно и на нивоу система, примјена комерцијалних шема обрачуна и начин поступања у случају промјене снабдjeвача, задатке оператора дистрибутивног система у реализацији шема производње за сопствене потребе, као услови и поступак стицања статуса заједнице обновљиве енергије, права и обавезе члanova заједнице и друга питања.

4. Остале мјере и информисање

Члан 63.

(1) Право на обавезан откуп електричне енергије по референтној тржишној цијени има производијач електричне енергије у постројењима из члана 8. овог закона који је прикључен на дистрибутивну мрежу, у периоду од првог прикључења на мрежу до истека шест мјесеци од дана добијања употребне дозволе.

(2) Произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије којем је, у складу са прописима, истекло право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени, има право продавати произведenu електричну енергију Оператору подстицаја по цијени која је 10% нижа од референтне тржишне цијене, коју је утврдила Регулаторна комисија.

Члан 64.

Министарство, Регулаторна комисија и Оператор подстицаја, у оквиру својих надлежности, развијају одговарајуће едукативне програме, израђују брошуре и друге видове обуке, с циљем информисања јавности о подстицајним мјерама, као и о предностима производње и коришћења енергије из обновљивих извора енергије.

ГЛАВА VII ИЗГРАДЊА ЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА И ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА ПРОЈЕКАТА

1. Изградња енергетских постројења

Члан 65.

Изградња енергетских постројења која користе обновљиве изворе енергије врши се у складу са стратешким документима и плановима развоја енергетског сектора у Републици.

Члан 66.

(1) За изградњу енергетских постројења која користе обновљиве изворе енергије потребно је претходно прибавити концесију у складу са прописима којима се уређује област концесија или у складу са прописима којима се уређују други видови јавно-приватног партнериства, када је то уређено посебним прописом, осим у случају изградње:

1) енергетских постројења на био-масу, био-газ, депонијски гас и гас из постројења за третман комуналних отпадних вода,

2) електране на депонијски гас и гас добијен из комуналних отпадних вода,

3) соларних постројења са фотонапонским ћелијама инсталисане снаге закључно са 250 kW на земљи и на објектима, независно од инсталисане снаге.

(2) У случају када се за изградњу производног постројења спроводи поступак локацијске аукције, са изабраним понуђачем закључује се уговор о концесији без спровођења јавног позива, у складу са прописима којима се уређује област концесија.

(3) Изградња енергетских постројења врши се на основу грађевинске дозволе прибављене у складу са прописима којима се уређује област грађења и заштите животне средине, осим у случају када се на објекту који има грађевинску дозволу у склону адаптације објекта врши изградња електране купца-производијача која користи обновљиве изворе инсталисане снаге до 50 kW.

2. Регистар пројеката

Члан 67.

(1) Министарство успоставља и води Регистар пројеката који користе обновљиве изворе енергије.

(2) Регистар пројеката је јединствена евидентија о пројектима из обновљивих извора енергије за производњу електричне енергије, енергије за гријање и хлађење и енергије која се користи у транспорту.

(3) Регистар пројеката садржи податке о власнику пројекта и пројекту, податке о локацији и типу постројења, техничко-технолошким карактеристикама постројења, роковима изградње, подстицајима, о прибављеним дозволама, укључујући и промјене наведених података, те друге потребне податке.

(4) Министарство води Регистар пројеката у писаном и електронском облику.

(5) Регистар пројеката је јавно доступан у електронској форми и континуирано се ажурира.

(6) Подаци из Регистра у електронској форми користе се у поступцима које воде друге институције.

(7) Министар доноси упутство о вођењу Регистра пројеката из обновљивих извора енергије, којим се пропишују облик, садржај и начин вођења Регистра пројеката.

Члан 68.

(1) Упис пројеката у Регистар пројеката врши Министарство по службеној дужности или на основу поднесеног захтјева власника пројекта.

(2) Министарство, по службеној дужности, уписује пројекте у Регистар пројеката из ресорне надлежности Министарства за које је закључен уговор о концесији.

(3) Власник пројекта за изградњу енергетских постројења из ресорне надлежности других органа, који је закључио уговор о концесији или јавно-приватном партнериству, дужан је да у року од 30 дана од дана закључивања уговора поднесе захтјев Министарству ради уписа пројекта у Регистар пројеката.

(4) За пројекте за које није потребно прибавити уговор о концесији или уговор о јавно-приватном партнериству, власник пројекта дужан је поднijети захтјев за упис пројекта у Регистар пројеката у року од 30 дана од дана прибављања одобрења за грађење.

(5) Изузетно од одредбе става 4. овога члана, Оператор подстицаја доставља министарству захтјев за упис електране купца-производијача у року од 30 дана од дана прикључења.

(6) У случају промјене података из члана 67. став 3. овог закона, власник пројекта дужан је Министарству поднijети захтјев за упис промјене података у Регистру пројеката, у року од 30 дана од дана настале промјене података.

(7) Регулаторна комисија и Оператор подстицаја дужни су Министарству доставити рјешења о прелиминарном праву, сертификату, подстицају, те обавјештење о закљученим предговорима и уговорима о подстицању, најкасније осам дана од дана доношења рјешења или закључења уговора.

(8) Министарство, по службеној дужности, уноси податке из става 6. овог члана у Регистар пројекта.

ГЛАВА VIII НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Управни надзор над спровођењем одредаба овог закона и на основу њега донесених прописа врши Министарство и Регулаторна комисија, у складу са овлашћењима прописаним овим законом.

Члан 70.

(1) Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске посредством надлежних инспектоара, у складу са прописом којим се уређује поступак инспекцијског надзора, овим законом и законом којим се уређује обављање електроенергетских дјелатности.

(2) Контролу изградње електроенергетских објеката, техничке исправности, погонске сигурности електроенергетских објеката и постројења, безбедности људи у електроенергетским објектима, као и увид у техничку и погонску документацију врши надлежна инспекција, у складу са посебним законом.

(3) Инспекцијски надзор обухвата надзор над примјеном овог закона, других прописа, стандарда, техничких норматива и норми квалитета, који се односе на пројектовање, грађење, реконструкцију, одржавање и коришћење електроенергетских објеката, инсталација, постројења и опреме у тим објектима, као и квалитет испоруке електричне енергије и слично.

Члан 71.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекрај правно лице:

1) Оператор подстицаја ако не закључи уговор о откупу електричне енергије или уговор о премији (члан 12. став 1. тачка 7),

2) Оператор подстицаја ако не изради и учини јавно доступним годишњи извештај о исплаћеним средствима по производним постројењима (члан 12. став 1. тачка 8),

3) Оператор подстицаја ако не распише јавни позив за продају електричне енергије (члан 12. став 1. тачка 10),

4) производјач електричне енергије ако не обезбиједи Оператору подстицаја, Регулаторној комисији и оператору система слободан приступ постројењима и подацима, као и њихов несметан рад, у складу са овим законом (члан 15. став 2),

5) снабдјевач крајњих купаца ако не достава извештаје Оператору подстицаја о укупно продатој електричној енергији и укупно обрачунатом износу накнаде (члан 16. став 1),

6) снабдјевач крајњих купаца ако не улати накнаду за обновљиве изворе на рачун Оператора подстицаја (члан 16. став 2),

7) снабдјевач електричне енергије ако не преузме од Оператора подстицаја припадајући удио електричне енергије (члан 16. став 3),

8) снабдјевач који врши снабдијевање купца-производјача ако не преузме вишак произведене електричне енергије (члан 52. став 7),

9) оператор дистрибутивног система ако не изврши алокацију произведене електричне енергије између учесника у шеми заједничке производње (члан 58. став 3),

10) субјект који отпочне изградњу енергетског постројења које користи обновљиве изворе енергије супротно одредбама члана 66. овог закона,

11) власник пројекта ако не поднесе захтјев за упис пројекта у Регистар пројекта (члан 68. ст. 3, 4. и 6).

(2) За прекрај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

(3) За прекрај из става 1. овог члана казниће се физичко лице и предузетник, новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

ГЛАВА IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72.

(1) Влада, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси:

1) Програм о коришћењу обновљивих извора енергије (члан 4. став 2),

2) Уредбу о био-гориву и другим обновљивим горивима у транспорту (члан 50. став 1).

(2) Влада, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, доноси Одлуку о оснивању Оператора подстицаја (члан 11. став 3).

(3) Министар, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси Упутство о вођењу Регистра пројекта из обновљивих извора енергије (члан 67. став 7).

(4) Регулаторна комисија, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, доноси:

1) Правилник о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију из обновљивих извора енергије (члан 10. став 2),

2) Правилник о гаранцији поријекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије (члан 20. став 5),

3) Правилник о подстицају производње електричне енергије из обновљивих извора (члан 34),

4) Правилник о аукцијама (члан 43),

5) Правилник о купцима-производјачима и заједницама обновљиве енергије (члан 62).

(5) Оператор подстицаја, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, доноси:

1) Правила рада Оператора подстицаја (члан 12. став 1. тачка 13),

2) Упутство о раду балансне групе обновљивих извора енергије (члан 19. став 3).

(6) До доношења подзаконских аката из става 2. става 3. т. 1), 2) и 3), те из става 4. тачка 1) овог члана примјењују се подзаконски акти који су важили на дан ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 73.

Оператор подстицаја дужан је да уреди балансну одговорност балансне групе обновљивих извора енергије у складу са правилима балансног тржишта, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 74.

(1) Произвођач који је прије ступања на снагу овог закона стекао право на подстицај у виду обавезног откупна по гарантованој откупној цијени, до истека права на подстицај члан је балансне групе обновљивих извора енергије, у складу са овим законом.

(2) Произвођач чија је укупна инсталисана снага производних постројења мања или једнака 500 kW, који је прије ступања на снагу овог закона стекао право на подстицај у виду обавезног откупна по гарантованој откупној цијени, до истека права на подстицај не пријављује дневни распоред рада Оператору подстицаја и не сноси трошкове балансирања.

Члан 75.

(1) Поступци за остваривање права на подстицај који су започети прије ступања на снагу овог закона завршиће се по одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 39/13, 108/13, 79/15 и 26/19).

(2) Произвођачи електричне енергије из постројења која користе обновљиве изворе енергије и у ефикасној

когенерацији, који су стекли прелиминарно право на подстицај по основу Закона о обновљивим изворима енергије у ефикасној когенерацији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 39/13, 108/13, 79/15 и 26/19), могу продужити прелиминарно право, у складу са одредбама овог закона, уколико испуњавају услове из овог закона и ако постоје слободне количине за подстицање.

(3) Произвођачи електричне енергије из постројења која користе обновљиве изворе енергије и у ефикасној когенерацији, који су стекли прелиминарно право на подстицај и прибавили употребну дозволу за то постројење до 31. децембра 2021. године, могу остварити право на подстицај по основу Закона о обновљивим изворима енергије у ефикасној когенерацији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 39/13, 108/13, 79/15 и 26/19), најкасније до 30. јуна 2022. године.

Члан 76.

(1) До успостављања Оператора подстицаја, послове из члана 12. овог закона обављаје Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" – Матично предузеће а.д. Требиње.

(2) Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" – Матично предузеће а.д. Требиње обавезно је да води одвојену рачуноводствену евиденцију и посебан најменски рачун за купопродају електричне енергије произведene из обновљивих извора за коју се остварује право на подстицај.

Члан 77.

До успостављања Оператора подстицаја, Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" – Матично предузеће а.д. Требиње и повезана привредна друштва не могу учествовати у поступку аукција за велика постројења, у складу са овим законом и правилником о аукцијама.

Члан 78.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 39/13, 108/13, 79/15 и 26/19).

Члан 79.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-127/22
10. фебруара 2022. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.

307

На основу члана 43. став 1. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), члана 5. став 2. Закона о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16 и 62/18) и Закључка у вези са Програмом послова премјера и оснивања катастра непокретности за период 2021-2025. године ("Службени гласник Републике Српске", број 17/21), Влада Републике Српске, на 156. сједници, одржаној 10.2.2022. године, доноси

ПЛАНА

ПОСЛОВА ПРЕМЈЕРА И ОСНИВАЊА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА 2022. ГОДИНУ

I

1) План послова премјера и оснивања катастра непокретности за 2022. годину (у даљем тексту: План за 2022. годину) израђен је у складу са Програмом послова премјера и оснивања катастра непокретности за период 2021-2025. године (у даљем тексту: Програм).

2) Планом за 2022. годину предвиђени су послови имплементације развојних програма за: основне геодетске радове, премјер и одржавање постојећих катастарских евиден-

ција и катастра комуналних уређаја, картографије, развој и одржавање информационог и геоинформационог система и инфраструктуре геопросторних података, имовинскогправне послове, модернизацију прописа из области премјера, катастра и имовинскогправне области, управљање људским ресурсима, унутрашњу и ванјску комуникацију, е-Управу.

3) План за 2022. годину је усаглашен са Програмом економских реформи Републике Српске за период 2022-2024. године (у даљем тексту: ЕРП РС 2022-2024. године), ("Службени гласник Републике Српске", број 121/21), у вези са Програмом јавних инвестиција за период 2021-2023. године ("Службени гласник Републике Српске", број 130/20).

II

У 2022. години извршиће се следећи послови:

1) геодетско-технички радови и рјешавање имовинско-правних односа у поступку експропријације непокретности за потребе изградње капиталних објеката Републике Српске;

2) вертикални референтни систем Републике Српске;

3) мрежа перманентних станица (СРПОС), одржавање и сервисирање функционалне мреже (софтвер) и хардвер у временском периоду 2021-2023. године и поступак закључивања уговора за 2022. годину у складу са оквирним споразумом;

4) у складу са Планом из 2021. године и започетим радовима завршетка новог премјера непремјерених дијелова општина Републике Српске, и то:

- Јубиље (започети радови из 2019. године и завршетак задње фазе радова и плаћање),

- Калиновик (започети радови из 2019. године и завршетак задње фазе радова и плаћање), као и почетак радова властитим ресурсима Управе, и то:

- Невесиње (припремне радње и почетак радова за 1. и 2. фазу у 2022. години, те наставак и завршетак радова 2. фазе у 2023. години);

5) оснивање јединствене евиденције катастра непокретности на територији Републике Српске на површини од 205.309 ха;

6) израда привремених база података за потребе оснивања катастра непокретности и капиталних инвестиција – послови од општег интереса;

7) завршетак оснивања катастра непокретности као јединствене евиденције из ранијег периода у укупној површини 68.000 ха, у складу са Законом о премјеру и катастру Републике Српске;

8) ревизија и провјера површина под културом врта на територији Републике Српске - ревизија вртова;

9) информационо-комуникационе технологије, и то: јединствени информациони и геоинформациони систем и одржавање постојећег геоинформационог система и пословног информационог система;

10) успостављање интегрисаног дигиталног архива Управе;

11) конференције и чланство у међународним гео-асociјацијама, публикација информативног билтена Управе и израда приручника;

12) модернизација рада и развоја Управе у виду набавке савремене опреме:

- геодетска опрема – нивелири - прецизни, GPS уређаји и набавка тоталних станица ради успостављања вертикалног референтног система Републике Српске и одржавања премјера и катастарских евиденција и

- набавка теренских аутомобила;

13) улагање у стратешке ресурсе Управе - кадрове у виду свеобухватне обуке, развоја, савременог стручног усавршавања, те посебне едукације, првенствено у сврху оснивања катастра непокретности и премјера, као и обуку с циљем примјене нове савремене геодетске опреме и информационо-комуникационих технологија у свакодневном раду;

- 14) одржавање премјера, катастра земљишта и катастра непокретности;
- 15) вршење стручног надзора, преглед и пријем радова;
- 16) стварање неопходних претпоставки за несметан рад организационих јединица Управе;
- 17) одржавање савремених информационо-комуникационих технологија;
- 18) израда: стратешких студија, акционих планова, пројекта и студија у складу са средњорочним програмом.

III

1) Утврђују се укупна процијењена потребна средства за извршење Плана за 2022. годину у износу од 18.080.222,00 КМ из редовних властитих и намјенских извора финансирања.

2) Средства из претходне податачке утврђена су на основу цијена за извођење ових радова, а обезбеђују се Законом о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 20/07 и 92/09) и Законом о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09).

IV

У Плану за 2022. годину као примарни стратешки циљ од посебног интереса за Републику Српску утврђени су послови из надлежности Управе за потребе изградње капиталних инвестиција, и то:

- изградње ауто-пута дионаца Бања Лука – Пријedor,
- изградње ауто-пута коридор Vc кроз Републику Српску,
- изградње ауто-пута и гасовода дионаце Вукосавље-Брчко и Брчко-Рача,
- изградње дионаце ауто-пута "9. јануар" Бања Лука – Добој – приступни путеви и
- изградње аеродрома у Требињу.

V

1) У Плану за 2022. годину као један од приоритетних стратешких циљева утврђени су послови за потребе оснивања јединствене евиденције катастра непокретности - послови проглашени од општег интереса за Републику Српску у свеукупном износу од 5.642.922,00 КМ.

2) За 2022. годину утврђена су средства из властитих намјенских прихода Управе у износу од 2.753.900,00 КМ на име издатака и расхода информационо-комуникационих технологија, као и успостављања јединственог информационог система и одржавање постојећег геоинформационог система и пословног информационог система, а све у складу са Програмом.

VI

1) Општина или град на чијем се подручју врше послови премјера и успостављања катастра непокретности из Плана за 2022. годину обезбиједије средства, у складу са Законом о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности, за радове који се изводе на њеном подручју, и то:

- градови, односно развијене општине у износу 14% од вриједности радова који се изводе на њиховом подручју,
- средиње развијене општине у износу 10% од вриједности радова који се изводе на њиховом подручју,
- неразвијене општине у износу 6% од вриједности радова који се изводе на њиховом подручју и
- изразито неразвијене општине су ослобођене од обавезе плаћања средстава.

2) Обрачун средстава из податачке 1) ове тачке вршиће Управа.

3) Средства из податачке 2) ове тачке општина или град уплаћиваће на намјенски жиро рачун Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове.

VII

1) Незавршени геодетски послови произашли из донесеног плана ранијег периода, као и из 2021. године, преносе се у План за 2022. годину, као и завршетак раније започетог излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима и рješavanje приговора стављених у поступку излагања на територији Републике Српске.

2) Неутрошена новчана средства из Плана 2021. године у износу од 297.423,00 КМ уврштена су у План за 2022. годину.

3) Планирано је у текућој години одржавање мреже перманентних станица (СРПОС) - функционалне мреже софтвера и хардвера у периоду 2021-2023. године, а све у вези са Програмом.

4) Средства од накнада за услуге премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта, наплаћена по основу Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта, која се не утроши у текућој години преносе се у наредну годину за исту намјену.

VIII

Извршиће се набавка пословних простора за потребе организационих јединица Управе, и то: Берковићи, Трново и Чајниче у свеукупном износу 450.000,00 КМ.

IX

Планирани су и издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију пословних објеката и простора организационих јединица Управе.

X

1) Завршетак задње фазе радова из Плана 2021. године, а започетих 2019. године новог премјера непремјерених дијелова општине: Калиновик и Љубиње.

2) Обавезује се Управа да планира и обезбиједи све неопходне властите ресурсе и започне припремне радње и почне геодетско-техничке радње 1. фазе и 2. фазе послова новог премјера властитим ресурсима у складу са Закључком Владе о програму штедње за општину Невесиње у 2022. години, те да планира наставак и завршетак радова у 2023. години.

3) Општина Калиновик као изразито неразвијена јединица локалне самоуправе ослобођена је од обавезе плаћања средстава за финансирање послова премјера и успостављања катастра непокретности, а сходно томе обавезује се Управа да из властитих намјенских прихода обезбиједи цјелокупна новчана средства за напријед наведене послове.

4) Општине Невесиње и Љубиње као неразвијене јединице локалне самоуправе, у складу са Законом о финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности, у обавези су да обезбиједе учешће у финансирању послова премјера и успостављања катастра непокретности у износу 6% од укупних средстава на име премјера.

XI

О извршењу Плана за 2022. годину стараће се Управа, а са извршењем утропка средстава упознаће Владу Републике Српске путем годишњег изјештаја о раду у складу са методологијом изrade.

XII

Саставни дио Плана за 2022. годину су табеларни прикази:

- 1) План послова и средстава за 2022. годину и
- 2) Процјена прихода за извршење Плана за 2022. годину.

XIII

План за 2022. годину ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-370/22
10. фебруара 2022. године
Бањалука

Предсједник
Владе,
Радован Вишковић, с.р.

Табеларни приказ 1.

ПЛАН ПОСЛОВА И СРЕДСТАВА ЗА 2022. ГОДИНУ

А - КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Редни бр.	Екон. код	у ха	ОПИС И ПОДРУЧЈЕ ИЗВОЂЕЊА РАДОВА	ПЛАН 2022. г.	у % од укупно
1	2	3	4	5	6
А.1. ГЕОДЕТСКО-ТЕХНИЧКИ РАДОВИ И РЈЕШАВАЊЕ ИМОВИНСКОПРАВНИХ ОДНОСА У ПОСТУПКУ ЕКСПРОПРИЈАЦИЈЕ НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА ИЗГРАДЊУ КАПИТАЛНИХ ПРОЈЕКАТА ИЗ ПРОГРАМА ЕКОНОМСКИХ РЕФОРМИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 2022-2024. ГОДИНУ (авто-путеви, хидроелектране, термоелектране и друго)					
1	412612		Геодетско-технички радови и рјешавање имовинскоправних односа у поступку експропријације капиталних пројеката на подручју Републике Српске из Програма економских реформи за 2022-2024. годину, у вези са Програмом јавних инвестиција Републике Српске за период 2021-2023. године - расходи смјештаја и хране	130,000.00	0.72%
			Укупно: А.1.	130,000.00	0.72%
А.2. ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ И ПРЕМЈЕР					
А.2.1. ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ - НОВИ ГЕОДЕТСКИ РЕФЕРЕНТНИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ					
2	412700		Мреже перманентних станица (СРПОС); одржавање и сервисирање функционалне мреже (софтвер) и хардвер у временском периоду 2021-2023. године и поступак закључивања уговора за 2022. годину (на основу оквирног споразума 3. године максималан износ 750.000 KM)	250,000.00	1.38%
3	511712		Софтверски пакет за обраду података успостављања вертикалног референтног система Републике Српске	17,000.00	0.09%
			Укупно: А.2.1.	267,000.00	1.48%
А.3. ПРЕМЈЕР - НОВИ ПРЕМЈЕР НЕПРЕМЈЕРЕНХ ДИЈЕЛОВА ОПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ: НЕВЕСИЊЕ - ВЕРТИКАЛНИ РЕФЕРЕНТНИ СИСТЕМ - РАДОВЕ ИЗВОДИ УПРАВА					
4	412612	65,648	Почетак радова 1. фазе, те припремне радње за 2. фазу новог премјера непремјерених дијелова општине Невесиње и успостављање вертикалног референтног система Републике Српске - 1. фаза расходи по основу смјештаја и хране	70,000.00	0.39%
5	412755		Расходи на име аерофотограметријског снимања терена и израда фотоматеријала за потребе премјера непремјерених дијелова општине Невесиње	150,000.00	0.83%
6	411261		Подршка пројектима новог катастарског премјера и успостављање вертикалног референтног система Републике Српске - расходи по основу дневница	40,000.00	0.22%
		65,648	Укупно: А.3.	260,000.00	1.44%
		65,648	СВЕУКУПНО: А.	657,000.00	3.63%
Б. ОСИНАВАЊЕ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ КАО ЈЕДИНСТВЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ У 2022. ГОДИНИ - РАДОВЕ ИЗВОДИ УПРАВА И СПОЉНИ ЧЛАНОВИ КОМИСИЈА ЗА ИЗЛАГАЊЕ					
7	412930	515	Бања Лука, к.о. Бања Лука 6	161,130.00	
		515	Укупно: Бања Лука	161,130.00	
8	412930	2,908	Берковићи, к.о. Горња Поплат	3,742.00	
		2,881	Берковићи, к.о. Хатели	9,761.00	
		5,789	Укупно: Берковићи	13,503.00	
9	412930	1,580	Бијељина, к.о. Балатун	19,682.00	
		663	Бијељина, к.о. Бањица	12,946.00	
		1,555	Бијељина, к.о. Брадац Горњи	16,222.00	
		1,919	Бијељина, к.о. Брадац Доњи	16,806.00	
		1,195	Бијељина, к.о. Велино Село	13,074.00	
		1,112	Бијељина, к.о. Јања 3	31,979.00	
		8,024	Укупно: Бијељина	110,709.00	
10	412930	1,520	Братунац, к.о. Кравица-Јежестица	24,593.00	
		2,091	Братунац, к.о. Осамско-Слапашница	24,238.00	
		725	Братунац, к.о. Подчаш	27,505.00	
		4,336	Укупно: Братунац	76,336.00	
11	412930	3439	Вишеград, к.о. Вардиште	19,674.00	
		3,439	Укупно: Вишеград	19,674.00	
12	412930	8,717	Власеница, к.о. Гобеље	7,690.00	
		1,668	Власеница, к.о. Доњи Залуковик	15,786.00	
		1,030	Власеница, к.о. Неђелишта	14,473.00	
		1,051	Власеница, к.о. Пискавице	21,149.00	
		1,474	Власеница, к.о. Подцрквина	15,431.00	
		995	Власеница, к.о. Цемат	24,309.00	
		1,484	Власеница, к.о. Шадићи	13,123.00	
		16,419	Укупно: Власеница	111,961.00	

13	412930	519	Вукосавље, к.о. Оцак	28,144.00
		519	Укупно: Вукосавље	28,144.00
14	412930	4,282	Гацко, к.о. Наданићи	4,904.00
		4,282	Укупно: Гацко	4,904.00
15	412930	641	Градишча, к.о. Јазовац	11,845.00
		1,469	Градишча, к.о. Церовљани	21,468.00
		2,110	Укупно: Градишча	33,313.00
16	412930	1,687	Дервента, к.о. Горњи Детлак	16,291.00
		1,687	Укупно: Дервента	16,291.00
17	412930	2,791	Зворник, к.о. Локањ	43,698.00
		2,216	Зворник, к.о. Пилица	47,082.00
		1,335	Зворник, к.о. Ројевић	40,154.00
		6,342	Укупно: Зворник	130,934.00
18	412930	1,160	Источно Ново Сарајево, к.о. Тврдимићи	10,083.00
		507	Источно Ново Сарајево, к.о. Топлић	24,626.00
		1,667	Укупно: Источно Ново Сарајево	34,709.00
19	412930	4,526	Кнегево, к.о. Брегови	5,485.00
		3,092	Кнегево, к.о. Јаворани	13,655.00
		1,454	Кнегево, к.о. Шолаји	7,200.00
		9,072	Укупно: Кнегево	26,340.00
20	412930	345	Козарска Дубица, к.о. Верија	7,371.00
		332	Козарска Дубица, к.о. Вриоци	12,094.00
		1,880	Козарска Дубица, к.о. Демировац	15,362.00
		1,933	Козарска Дубица, к.о. Међећа	18,749.00
		466	Козарска Дубица, к.о. Новоселци	8,081.00
		281	Козарска Дубица, к.о. Парнице	8,578.00
		321	Козарска Дубица, к.о. Хаџибайр	7,903.00
		5,558	Укупно: Козарска Дубица	78,138.00
21	412930	1,211	Костајница, к.о. Календери	11,952.00
		1,211	Укупно: Костајница	11,952.00
22	412930	722	Котор Варош, к.о. Доњи Борци	14,224.00
		294	Котор Варош, к.о. Равне	6,721.00
		1,016	Укупно: Котор Варош	20,945.00
23	412930	1,443	Лакташи, к.о. Јаблан	32,468.00
		1,252	Лакташи, к.о. Кадињани	14,257.00
		959	Лакташи, к.о. Косијерово	7,836.00
		566	Лакташи, к.о. Маглајани Горњи	12,362.00
		854	Лакташи, к.о. Маглајани Доњи	15,503.00
		884	Лакташи, к.о. Мрчевци	9,108.00
		5,958	Укупно: Лакташи	91,534.00
24	412930	1,317	Милићи, к.о. Заграђе	4,494.00
		8,106	Милићи, к.о. Заклопача	9,608.00
		1,054	Милићи, к.о. Копривно	12,768.00
		384	Милићи, к.о. Неђељишта 2	8,578.00
		737	Милићи, к.о. Подбирач 2	5,986.00
		5,169	Милићи, к.о. Рупово Брдо	15,716.00
		16,767	Укупно: Милићи	57,150.00
25	412930	1,778	Модрича, к.о. Гаревац	66,230.00
		1,525	Модрича, к.о. Толиса 1	17,846.00
		1,332	Модрича, к.о. Толиса 2	12,271.00
		4,635	Укупно: Модрича	96,347.00
26	412930	1,088	Мркоњић Град, к.о. Дабрац	9,218.00
		1,030	Мркоњић Град, к.о. Доњи Бараћи	17,623.00
		1,762	Мркоњић Град, к.о. Подрашница 2	22,960.00
		3,880	Укупно: Мркоњић Град	49,801.00
27	412930	1,208	Невесиње, к.о. Жиљево	16,603.00
		2,467	Невесиње, к.о. Братач	19,764.00
		3,675	Укупно: Невесиње	36,367.00
28	412930	1,650	Нови Град, к.о. Матавази	21,326.00
		1,023	Нови Град, к.о. Польавнице	33,937.00
		2,673	Укупно: Нови Град	55,263.00

29	412930	2,768	Ново Горажде, к.о. Копачи	52,397.00	
		1,911	Ново Горажде, к.о. Устипрача	16,000.00	
		4,679	Укупно: Ново Горажде	68,397.00	
30	412930	2,488	Пале, к.о. Мокро	21,313.00	
		2,488	Укупно: Пале	21,313.00	
31	412930	819	Пелагићево, к.о. Гороња Трамошница	12,275.00	
		1,225	Пелагићево, к.о. Доња Трамошница	12,275.00	
		1,312	Пелагићево, к.о. Турић	12,275.00	
		3,356	Укупно: Пелагићево	36,825.00	
32	412930	253	Петрово, к.о. Петрово	59,933.00	
		253	Укупно: Петрово	59,933.00	
33	412930	481	Источна Илиџа, к.о. Војковићи	77,772.00	
		1,281	Источна Илиџа, к.о. Касиндо	62,823.00	
		1,859	Источна Илиџа, к.о. Крупац	16,306.00	
		3,621	Укупно: Источна Илиџа	156,901.00	
34	412930	5	Трново, к.о. Дејчићи	1,365.00	
		237	Трново, к.о. Пресјеница	3,230.00	
		305	Трново, к.о. Требечај	12,615.00	
		2,070	Трново, к.о. Турови	2,478.00	
		2,617	Укупно: Трново	19,688.00	
35	412930	1,105	Приједор, к.о. Орловци	45,369.00	
		1,750	Приједор, к.о. Приједор 1	312,777.00	
		399	Приједор, к.о. Раковчани	25,197.00	
		473	Приједор, к.о. Ризвановићи	27,256.00	
		831	Приједор, к.о. Тела	40,857.00	
		4,558	Укупно: Приједор	451,456.00	
36	412930	756	Прњавор, к.о. Вршани	9,726.00	
		2,797	Прњавор, к.о. Горњи Смртићи	18,910.00	
		684	Прњавор, к.о. Доњи Смртићи	8,897.00	
		1,152	Прњавор, к.о. Црквена	12,273.00	
		481	Прњавор, к.о. Чивчије	6,915.00	
37	412930	5,870	Укупно: Прњавор	56,721.00	
		4,367	Рибник, к.о. Врблјани Горњи	12,188.00	
		2,609	Рибник, к.о. Раствора	19,106.00	
38	412930	6,976	Укупно: Рибник	31,294.00	
		3,505	Рудо, к.о. Зубач	21,326.00	
		2,158	Рудо, к.о. Соколовићи	17,171.00	
39	412930	5,663	Укупно: Рудо	38,497.00	
		382	Србац, к.о. Лилић	6,347.00	
		493	Србац, к.о. Пријебљези	10,748.00	
		1,188	Србац, к.о. Разбој Лијевче	21,453.00	
40	412930	2,063	Укупно: Србац	38,548.00	
		4,647	Сребреница, к.о. Подравање	12,768.00	
		318	Сребреница, к.о. Поточари	46,958.00	
		845	Сребреница, к.о. Скелани	26,078.00	
		5,810	Укупно: Сребреница	85,804.00	
41	412930	1,307	Станари, к.о. Драгаловци	22,084.00	
		1,307	Укупно: Станари	22,084.00	
42	412930	1,057	Теслић, к.о. Гомјеница	49,262.00	
		2,612	Теслић, к.о. Горња Врућица	49,449.00	
		684	Теслић, к.о. Стевњак	19,550.00	
		2,048	Теслић, к.о. Теслић 1	47,706.00	
		6,401	Укупно: Теслић	165,967.00	
43	412930	1,295	Требиње, к.о. Драчево	7,458.00	
		211	Требиње, к.о. Придворци 1	14,649.00	
		112	Требиње, к.о. Придворци 2	3,282.00	
		1,618	Укупно: Требиње	25,389.00	
44	412930	521	Угљевик, к.о. Крнина Горња	7,051.00	
		391	Угљевик, к.о. Крнина Доња	8,117.00	
		912	Укупно: Угљевик	15,168.00	

45	412930	1,528	Фоча, к.о. Белени	12,698.00	
		1,367	Фоча, к.о. Јошаница	16,746.00	
		1,803	Фоча, к.о. Мјешаја	10,780.00	
		2,397	Фоча, к.о. Слатина	13,762.00	
		1,483	Фоча, к.о. Сусјечно	16,497.00	
		2,368	Фоча, к.о. Хум	10,141.00	
		2,271	Фоча, к.о. Челиково Поље	12,982.00	
		2,036	Фоча, к.о. Шкобаљи	10,744.00	
		15,253	Укупно: Фоча	104,350.00	
46	412930	364	Челинац, к.о. Каблови	7,655.00	
		719	Челинац, к.о. Липовац	12,449.00	
		692	Челинац, к.о. Поповац	12,378.00	
		1,775	Укупно: Челинац	32,482.00	
47	412930	848	Шамац, к.о. Доња Слатина	10,209.00	
		848	Укупно: Шамац	10,209.00	
48	412930	1,476	Шековићи, к.о. Победарје	9,397.00	
		1,476	Укупно: Шековићи	9,397.00	
49	412930	1,732	Шипово, к.о. Бабићи	12,837.00	
		2,863	Шипово, к.о. Грбавица	10,890.00	
		2,958	Шипово, к.о. Љубово	10,198.00	
		1,384	Шипово, к.о. Подобзије	5,938.00	
		5,143	Шипово, к.о. Прибољци	7,394.00	
		4,111	Шипово, к.о. Стројице	9,797.00	
		18,191	Укупно: Шипово	57,054.00	
		205,309	Укупно: Б.	2,772,922.00	15.34%
50	412759		Привремени заступници у поступку оснивања катастра непокретности	550,000.00	3.04%
51	412930		Израда привремених база података катастра непокретности за потребе оснивања катастра непокретности на територији Републике Српске	1,400,000.00	7.74%
		205,309	СВЕУКУПНО: Б.	4,722,922.00	26.12%

Б.1. ОСНИВАЊЕ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ КАО ЈЕДИНСТВЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ЗА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ КОЈЕ НИСУ ОБУХВАЋЕНЕ У ПЛАНУ Б.

52	412930	20,000	Оснивање јединствене евиденције катастра непокретности од општег и посебног значаја на територији Републике Српске	200,000.00	1.11%
		225,309	Укупно: Б. + Б.1.	4,922,922.00	27.23%

Б.2. ДОВРШЕЊЕ РАНИЈЕ ЗАПОЧЕТОГ ИЗЛАГАЊА НА ЈАВНИ УВИД ПОДАТАКА НА ОСНОВУ ЗАКОНА О ПРЕМЈЕРУ И КАТАСТРУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ - РАДОВЕ ИЗВОДА УПРАВА И СПОЉНИ ЧЛНОВИ КОМИСИЈА ЗА ИЗЛАГАЊЕ ("Службени гласник Републике Српске", бр. 6/12, 110/16 и 62/18)

53	412930	68,000	Завршетак раније започетог излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима и рјешавање приговора стављених у поступку излагања на територији Републике Српске	600,000.00	3.32%
		68,000	Укупно: Б.2.	600,000.00	3.32%
		293,309	СВЕУКУПНО: Б. + Б.1. + Б.2.	5,522,922.00	30.55%

Б.3. ЕДУКАЦИЈЕ, СЛУЖБЕНА ПУТОВАЊА И СМЈЕШТАЈ У ОСНИВАЊУ И ОДРЖАВАЊУ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

54	412929		Стручна усавршавања и едукације у области у имовинскоправној и геодетској области у поступцима оснивања и одржавања катастра непокретности (запослени у Управи, екстерни стручњаци и учесници у едукацијама)	50,000.00	0.28%
55	412612		Подршка пројектима оснивања катастра непокретности Републике Српске - расходи по основу смјештаја	40,000.00	0.22%
56	411261		Расходи по основу дневница у области у имовинскоправној и геодетској области у поступцима оснивања и одржавања катастра непокретности	30,000.00	0.17%
		Укупно: Б.3.		120,000.00	0.66%
		293,309	СВЕУКУПНО: Б-Б.3.	5,642,922.00	31.21%

В. ПРОВЈЕРА ПОВРШИНА ПОД КУЛТУРОМ ВРТА - РЕВИЗИЈА ВРТОВА

57	411261		Ревизија и провјера површина под културом врта на територији Републике Српске и послови катастарског класирања земљишта премјера Невесиња - расходи по основу дневница	15,000.00	0.08%
			Укупно: В.	15,000.00	0.08%

Г. ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ: ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ И ГЕОИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ - ИЗДАЦИ И ОДРЖАВАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ, ЗЕМЉИШНОКЊИЖНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

58	412700		Расходи набавке антивирусног софтвера и сигурносних (antivirus, antispm, firewall...)	35,000.00	0.19%
----	--------	--	---	-----------	-------

59	412771	Расходи на име одржавања пословног информационог система и писарнице	77,688.00	0.43%
60	412771	Синхронизација са референтним регистрима и успостављање механизма за аутоматско простирање промена	40,000.00	0.22%
61	412771	Одржавање апликативног решења књиге уложених уговора	26,950.00	0.15%
62	412530	Расходи текућег одржавања рачунарске, мрежне опреме и опреме за скенирање за потребе одржавања дигиталног архива	150,000.00	0.83%
63	412771	Одржавање апликативних решења за Регистар цијена и Адресни регистар	80,000.00	0.44%
64	412230	Расходи телекомуникационих услуга	175,000.00	0.97%
65	412771	Одржавање апликативног решења геодетске лиценце	6,950.00	0.04%
66	511712	Издаци на име набавке апликативног решења Регистар хипотека, web регистри: објекта, начина коришћења земљишта и природних ресурса	90,000.00	0.50%
67	412771	Одржавање и проширење (интеграција са другим системима) апликативног решења e-Катастар	50,000.00	0.28%
68	412771	Одржавање и подршка ДМС	100,000.00	0.55%
69	511434	Израда и реконструкција LAN мрежа у ПЈ и ојачавање WAN капацитета, подршка IP телефонији	50,000.00	0.28%
70	412771	Одржавање апликативног решења за вођење ИТ опреме	10,862.00	0.06%
71	412771	Успостављање комуникационих канала и протокола за размјену информација и података са другим институцијама	30,000.00	0.17%
72	412771	Одржавање апликативног решења e-Грунтовница	17,550.00	0.10%
73	412771	Одржавање апликативног решења за дигитални архив	50,000.00	0.28%
74	412771	Опремање и надоградња дата центра и disaster recovery локације и процедура опоравка система од катастрофа	100,000.00	0.55%
75	511712	Успостављање принтинг система у дијелу организационих јединица Управе	100,000.00	0.55%
76	412771	Одржавање апликативног решења јавни увид у РЦН	6,950.00	0.04%
77	412771	Одржавање апликативног решења e-Статус предмета	6,950.00	0.04%
78	412771	Сигурност и мониторинг података	30,000.00	0.17%
79	412771	Одржавање непрекидних напајања у дата центру и backup - disaster recovery локације	20,000.00	0.11%
80	511712	Издаци на име набавке услужног софтвера	30,000.00	0.17%
81	513712	Издаци на име набавке софтверских и лиценци за хардвер	120,000.00	0.66%
		Укупно: Г.	1,403,900.00	7.76%

Г.1. НАБАВКА ИКТ ЗА: ПОСЛОВЕ УСПОСТАВЉАЊА ДИГИТАЛНОГ АРХИВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ, А ЗА ПОТРЕБЕ ОСНИВАЊА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ И КАПИТАЛНИХ ИНВЕСТИЦИЈА - ПОСЛОВИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

82	511330	Издаци за набавку рачунарске и мрежне опреме (замјена дотрајале опреме у дијелу организационих јединица Управе и за потребе комисија за излагање, премјера и капиталних инвестиција за скенирање за потребе успостављања дигиталног архива	300,000.00	1.66%
		Укупно: Г.1.	300,000.00	1.66%

Г.2. СКЕНИРАЊЕ АРХИВСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ У СВРХУ УСПОСТАВЉАЊА ДИГИТАЛНОГ АРХИВА

83	412930	Наставак скенирања архивске документације у организационим јединицама ван сједишта Управе у склопу успостављања дигиталног архива - расходи ван радног односа	1,050,000.00	5.81%
		Укупно: Г.2.	1,050,000.00	5.81%
		СВЕУКУПНО: Г. + Г.1. + Г.2.	2,753,900.00	15.23%

Д. ПОСЕБНЕ ОБУКЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ, ИЗРАДА СТРУЧНИХ ДОКУМЕНТАТА, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ АСОЦИЈАЦИЈАМА, ШТАМПА И ПУБЛИКОВАЊЕ ИНФОРМАТИВНОГ БИЛТЕНА УПРАВЕ И ИЗРАДА ПРИРУЧНИКА

84	412333	Набавка стручне литературе у сврху едукације запослених	20,000.00	0.11%
85	412920	Стручно усавршавање запослених - посебне обуке	35,000.00	0.19%
86	411262	Подршка при реализацији међународних пројеката - расходи по основу дневница	6,000.00	0.03%
87	412992	Чланство у геомеђународним асоцијацијама	13,400.00	0.07%
		Укупно: Д.	74,400.00	0.41%

Б. ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ САВРЕМЕНЕ ГЕОДЕТСКЕ ОПРЕМЕ, ТЕРЕНСКИХ АУТОМОБИЛА ЗА ПОТРЕБЕ ОСНИВАЊА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ, КАНЦЕЛАРИЈСКОГ НАМЈЕШТАЈА, ГРИЈНЕ, ПРОТИВПОЖАРНЕ ОПРЕМЕ, ТЕКУЋЕ ОДРЖАВАЊЕ, ОСИГУРАЊЕ И ЗАШТИТА

88	511300	Геодетска опрема - набавка више комплета прецизних нивелира, GPS уређаји и тоталних станица ради успостављања вертикалног референтног система Републике Српске и одржавања премјера и катастарских евиденција	350,000.00	1.94%
89	511301	Набавка додатног геодетског прибора и резервних дијелова	17,000.00	0.09%
90	412700	Расходи за праћење возила GPS уређајима	29,000.00	0.16%
91	412537	Текуће одржавање специјалне опреме – геодетски инструменти и геодетска опрема	27,000.00	0.15%

92	511321		Набавка намјештаја за потребе организационих јединица, комисија за излагање и дигиталног архива	45,000.00	0.25%
93	511311		Набавка теренских аутомобила за потребе организационих јединица Управе у сврху оснивања катастра непокретности, завршетка новог премјера и експропријације за потребе капиталних пројекта Републике Српске	350,000.00	1.94%
94	511340		Издаци за набавку гријне, расхладне и заштитне опреме у организационим јединицама Управе	45,000.00	0.25%
95	511347		Издаци за набавку остале опреме гријне, расхладне и заштитне опреме	4,000.00	0.02%
96	511342		Издаци за набавку опреме за противпожарну заштиту	6,900.00	0.04%
97	412519		Расходи за остале услуге заједнице етажних власника	157,000.00	0.87%
98	412534		Расходи за текуће одржавање гријне, расхладне и заштитне опреме у свим организационим јединицама Управе	76,000.00	0.42%
99	516143		Издаци за залихе ХТЗ одјеће и обуће за потребе: премјера, оснивања катастра непокретности и капиталних пројекта	90,000.00	0.50%
100	511300		Набавка остале опреме и постројења за потребе оснивања и заштите катастарских евидентија и дигиталног архива	25,000.00	0.14%
			Укупно: Ђ.	1,221,900.00	6.76%

Е. РАСХОДИ У УПРАВНИМ СПОРОВИМА

101	412750		Расходи за правне и административне услуге у управним споровима	20,000.00	0.11%
			Укупно: Е.	20,000.00	0.11%

Ж. ТЕКУЋИ РАСХОДИ ЗА ПОТРЕБЕ ПРЕМЈЕРА, ОСНИВАЊА И ОДРЖАВАЊА ПРЕМЈЕРА И КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ У ОРГАНИЗАЦИОНИМ ЈЕДИНИЦАМА УПРАВЕ, ЗАКУП ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРИЈА ЗА РАД ОРГ. ЈЕДИНИЦА И КОМИСИЈА ЗА ИЗЛАГАЊЕ

102	411100		Расходи за бруто накнаде трошка и осталих личних примања запослених по основу прековременог рада - капитални пројекти од посебног интереса за Републику Српску	440,000.00	2.43%
103	412110		Расходи за закуп зграда и грађевинских објеката	490,000.00	2.71%
104	412210		Расходи по основу утрошка енергије	550,000.00	3.04%
105	412220		Расходи за комуналне услуге	560,000.00	3.10%
106	412230		Расходи за комуникационе услуге	1,801,950.00	9.97%
107	412240		Расходи за услуге превоза и премјештаја	2,000.00	0.01%
108	412310		Расходи за канцеларијски материјал	390,000.00	2.16%
109	412320		Расходи за материјал за одржавање чистоће	70,000.00	0.39%
110	412330		Расходи за стручну литературу, часописе и дневну штампу	14,500.00	0.08%
111	412490		Расходи за осталы материјал за посебне намјене	30,000.00	0.17%
112	412499		Расходи за осталы материјал за потребе извођења теренских геодетско-техничких радова	50,000.00	0.28%
113	412510		Расходи за текуће одржавање зграда	65,000.00	0.36%
114	412530		Расходи за текуће одржавање опреме	39,000.00	0.22%
115	412610		Расходи по основу путовања и смјештаја у земљи	90,000.00	0.50%
116	411261		Расходи по основу дневница за службена путовања у земљи	60,000.00	0.33%
117	412620		Расходи по основу путовања и смјештаја у иностранству	3,300.00	0.02%
118	411262		Расходи по основу дневница за службена путовања у иностранству	2,900.00	0.02%
119	412630		Расходи по основу утрошка горива	142,000.00	0.79%
120	412710		Расходи за услуге финансијског посредовања	6,600.00	0.04%
121	412720		Расходи за услуге осигурања	62,000.00	0.34%
122	412730		Расходи за услуге информисања и медија	71,000.00	0.39%
123	412730		Расходи за правне и административне услуге	620,000.00	3.43%
124	412760		Расходи за услуге процјене и вјештачења	5,000.00	0.03%
125	412790		Расходи за остале стручне услуге	42,000.00	0.23%
126	412930		Расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа на име рада организационих јединица	630,000.00	3.48%
127	412970		Расходи по основу пореза и доприноса и непореских накнада на терет послодавца	16,000.00	0.09%
128	412940		Расходи по основу репрезентације	27,000.00	0.15%
129	412900		Осталы непоменути расходи	12,000.00	0.07%
			Укупно: Ж.	6,292,250.00	34.80%

3. ИЗДАЦИ ЗА НАБАВКУ, ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈУ И АДАПТАЦИЈУ ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРИЈА ЗА ПОТРЕБЕ ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА УПРАВЕ: ПРЕМЈЕРА, КОМИСИЈА ЗА ОСНИВАЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ И КАПИТАЛНИХ ПРОЈЕКАТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

130	511121		Издаци на име набавке пословних простора: Берковићи, Трново и Чайниче	450,000.00	2.49%
131	511220		Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију пословних објеката свеукупно	95,000.00	0.53%

132	511200		Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката	2,000.00	0.01%
133	516100		Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл.	11,000.00	0.06%
134	511380		Издаци за набавку производно-услужне опреме, алата и инвентара	20,000.00	0.11%
Укупно: З.				578,000.00	3.20%
И. ЗАВРШТАК ГЕОДЕТСКИХ РАДОВА У СКЛАДУ СА ПЛАНОМ ИЗ 2021. ГОДИНЕ					
135	412755	67,642	Завршетак новог премјера непремјерених дијелова општине: Калиновик свеукупно 1.729.260 КМ (завршетак радова започетих у 2019. години и плањање)	345,150.00	1.91%
136	412755	30,864	Завршетак новог премјера непремјерених дијелова општине: Љубиње свеукупно 1.053.000 КМ (завршетак радова започетих у 2019. години и плањање)	479,700.00	2.65%
98,506 Укупно: И.				824,850.00	4.56%
457,463 СВЕУКУПНО: А. - И.				18,080,222.00	100%

Табеларни приказ 2.

ПРОЦЈЕНА ПРИХОДА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПЛАНА ЗА 2022. ГОДИНУ

	Екон. код	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	СВРХА КОРИШЋЕЊА	ИЗНОС У КМ	у % од укупно
1	121200	Пренесена новчана средства готовина из претходне године	За намјену утврђену Планом радова за 2022. годину	297,423.00	1.65%
2	722466	Приходи од накнада и услуга за финансирање послова премјера и оснивања катастра непокретности	За вршење и одржавање премјера, израду карата, оснивање катастра непокретности и катастра комуналних уређаја, набавка опреме и покриће трошкова услуга	15,232,799.00	84.25%
3	722466	Приходи од електронског пословања и е-сервиса од накнада и услуга за финансирање послова премјера и оснивања катастра непокретности	За намјену утврђену Планом радова за 2022. годину	200,000.00	1.11%
4	722466	Приходи од општине на чијем подручју се изводе радови из Плана до 14% од вриједности радова	За премјер и оснивање катастра непокретности и решавање имовинскоправних односа	60,000.00	0.33%
5	722466	Приходи од доприноса у износу 0,3% од предрачунске вриједности грађевинских радова	За премјер и оснивање катастра непокретности и решавање имовинскоправних односа	2,290,000.00	12.66%
6		УКУПНО ПРОЦЈЕНА РЕДОВНИ НАМЈЕНСКИ ПРИХОДИ у 2022. години		17,782,799.00	98.35%
7	121200	Пренесена новчана средства готовина из претходне године (банковни рачуни на дан 1.1.2022. године)	За намјену утврђену Планом радова за 2022. годину	297,423.00	1.65%
		УКУПНО НАМЈЕНСКИ ПРИХОДИ + ПРЕНЕСЕНА НОВЧАНА СРЕДСТВА		18,080,222.00	100.00%

308

На основу члана 54. став 3. Закона о управљању отпадом (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 115/18 и 111/21), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, 7. фебруара 2022. године, доноси

ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ ОТПАДНИМ ГУМАМА

Члан 1.

Овим правилником прописују се начин и поступак управљања отпадним гумама.

Члан 2.

(1) Одредбе овог правилника примјењују се на отпадне гуме свих величина и маса, независно од времена када су стављене у промет као самосталан производ, саставни дио другог производа или комплета точкова.

(2) Категорије производа и попис производа који припадају тим категоријама, а гуме су саставни дио тих производа, утврђене су у листама из Прилога овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 3.

Циљ овог правилника је успостављање система управљања отпадним гумама на начин да се одвојеним сакупљањем и третманом спријечи или смањи штетни утицај на здравље људи и животну средину.

Члан 4.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) гума је сваки производ који се ставља у промет као самостални производ или саставни дио другог производа или комплета точкова, у складу са Прилогом овог правилника,

2) гуме за моторна возила су производи који обухватају нове и половине гуме као посебан производ (гуме за аутомобиле, аутобусе, камионе, мотоцикле, пољопривредне и грађевинске машине, приколице, летјелице, вучне машине и друге машине и уређаје) и гуме које су саставни дио аутомобила, аутобуса, теретних возила и приколице, радних, грађевинских и пољопривредних машина, доставних возила, трактора, вучних машина, авиона и других летјелица, транспортних средстава и комплета точкова (гума и наплатак),

3) документација о кретању отпада су обрасци документа о кретању отпада на територији Републике Српске,

4) крајњи корисник је лице које је користило, користи или намјерава користити гуме или опрему чији су саставни дио гуме или лице код којег због обављања регистроване дјелатности настају отпадне гуме, а крајњи корисник може бити физичко лице, правно лице или предузетник,

5) лице овлашћено за протектирање је правно лице или предузетник који има дозволу за обављање дјелатности протектирања гума,

6) лице овлашћено за сакупљање је правно лице или предузетник који има дозволу за сакупљање отпадних гума,

7) лице овлашћено за третман је правно лице или предузетник који има дозволу за третман отпадних гума,

8) отпадне гуме су уништене, истрошене или одбачене гуме чији је рок употребе истекао због оштећења, старости или других разлога и које се сврставају у отпад са индексним бројем 16 01 03 из Каталога отпада,

9) поновна употреба је сваки поступак којим се омогућава поновно коришћење производа или дијелова производа, који нису отпад, у исту сврху за коју су изворно начињени,

10) произвођач је правно лице или предузетник који гуме производи и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања, као и правно лице и предузетник који врши протектирање отпадних гума, те ставља у промет такве гуме на територији Републике Српске,

11) протектирање отпадних гума је процес рециклаже којим се након третмана протектирања гуме користе за исту сврху за коју су намјењене и где се протектиране гуме не сматрају отпадом,

12) рециклажа отпадних гума је прерада отпадних гума у производном процесу, за првобитну или другу намјену, осим у енергетске сврхе,

13) рециклажно двориште у смислу овог правилника је мјесто намјењено за разврстavaњe и привремено складиштење посебних врста отпада из домаћинства погодних за рециклажу,

14) сакупљање отпадних гума је дјелатност која обухвата прикупљање, разврстavaњe, складиштење, припрему и транспорт отпадних гума до мјesta третмана,

15) сервисер је правно лице или предузетник који пружа услугу поправке и замјене гума,

16) трговац је правно лице или предузетник који гуме ставља у промет на територији Републике Српске, а трговац може бити и произвођач и/или увозник,

17) третман подразумијева активност управљања отпадним гумама који ће омогућити њихово даље коришћење, добијање сировина из гуме и забрињавање остатака послије третмана,

18) увозник је свако правно лице или предузетник који гуме увози и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања.

Члан 5.

Учесници у систему управљања отпадним гумама су:

1) Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологiju (у даљем тексту: Министарство),

2) Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд),

3) јединица локалне самоуправе,

4) произвођач,

5) увозник,

6) трговац,

7) сервисер,

8) крајњи корисник,

9) правно лице или предузетник који посједује дозволу за управљање отпадом,

10) надлежни инспекциони органи.

Члан 6.

(1) Управљање отпадним гумама је скуп мјера које обухватају сакупљање, разврстavaњe, транспорт, складиштење

и третман отпадних гума, као и управљање остацима послије третмана.

(2) Управљање отпадним гумама спроводи се на начин који неће представљати ризик од загађења воде, земљишта или ваздуха ради заштите здравља људи и животне средине.

(3) С циљем смањења негативног утицаја отпадних гума на здравље људи и животну средину, као и с циљем искоришћења употребљивих компоненти из отпадних гума, неопходно је обезбиједити одвојено сакупљање и третман свих отпадних гума на начин дефинисан Законом о управљању отпадом (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

(4) Право обављања дјелатности управљања отпадним гумама стиче се на основу дозволе за управљање отпадом која се добија на начин дефинисан Законом.

(5) Произвођач гума управља отпадом из процеса производње у складу са еколошком дозволом која се добија на начин дефинисан Законом о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/12, 79/15 и 70/20).

(6) Све сакупљење отпадне гуме потребно је третирати.

(7) Свако кретање отпадних гума прати одговарајућа документација о кретању отпада у складу са Законом и Правилником о Обрасцу Документа о кретању отпада и Упутству за његово попуњавање ("Службени гласник Републике Српске", број 21/15).

Члан 7.

Произвођачи, увозници и трговци на амбалажи или пратећој документацији, уз испоручену гуму, морају да истакну информацију о обавези одвојеног сакупљања отпадних гума, те да наведу упутства о начину поступања са отпадним гумама.

Члан 8.

(1) Произвођачи, увозници и трговци који стављају гуме за моторна возила у промет на територији Републике Српске плаћају Накнаду за оптерећивање животне средине посебним категоријама отпада – отпадним гумама (у даљем тексту: Накнада), у складу са Законом.

(2) Лица из става 1. овог члана, у складу са Законом и рјешењем Фонда, уплаћују Накнаду Фонду, а сразмерно количини гума за моторна возила коју су ставили у промет на територији Републике Српске.

(3) Произвођачи, увозници и трговци достављају изјавштај Фонду са подацима о количини гума за моторна возила које стављају у промет на територији Републике Српске, као и о количини гума за моторна возила, које се као засебан производ или саставни дио другог производа извозе из Републике Српске.

(4) Изјавштај из става 3. овог члана подноси се у складу са Законом и Правилником о обрасцима изјавштаја о управљању посебним категоријама отпада ("Службени гласник Републике Српске", број 87/20).

Члан 9.

(1) Третман отпадних гума врши се у постројењу које испуњава услове утврђене Законом и другим прописима.

(2) Третман отпадних гума обухвата рециклажу и коришћење отпадних гума у енергетске сврхе.

(3) Одлагање отпадних гума није допуштено.

(4) Извозе се отпадне гуме за чији третман нема техничких и технолошких услова у Републици Српској.

Члан 10.

Са остацима који настану након поступка третмана отпадних гума поступа се у складу са Законом.

Члан 11.

(1) Рециклажно двориште без накнаде преузима отпадне гуме од физичког лица, као крајњег корисника.

(2) У рециклажном дворишту на видном мјесту обавезно се поставља обавјештење о могућности предаје,

односно о обавези преузимања отпадних гума ознаком садржаја "ПРЕУЗИМАМО ОТПАДНЕ ГУМЕ", те на захтјев крајњег корисника пружа се информација о начину и условима преузимања.

(3) Рециклијско двориште све преузете отпадне гуме предаје лицу овлашћеном за сакупљање или лицу овлашћеном за третман.

(4) Одговорно лице рециклијског дворишта води евидентију о количинама преузетих и предатих отпадних гума и уредно о томе изјештава Фонд у складу са Правилником о методологији прикупљања података о отпаду и њиховој евидентији ("Службени гласник Републике Српске", број 71/15).

Члан 12.

(1) Сервисер, приликом замјене гума, без накнаде преузима отпадне гуме од физичког лица, као крајњег корисника.

(2) Сервисер на мјесту пословања поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања отпадних гума ознаком садржаја "ПРЕУЗИМАМО ОТПАДНЕ ГУМЕ", те на захтјев крајњег корисника обавјештава га о начину и условима преузимања.

(3) Сервисер преузете отпадне гуме предаје лицу овлашћеном за сакупљање.

(4) Сервисер води евидентију о количинама преузетих и предатих отпадних гума и о томе изјештава Фонд у складу са Правилником о методологији прикупљања података о отпаду и њиховој евидентији ("Службени гласник Републике Српске", број 71/15).

Члан 13.

Крајњи корисник отпадне гуме одваја од мијешаног комуналног отпада и осталих врста отпада, те их одвојене предаје лицу овлашћеном за сакупљање, у рециклијској двориште или сервисеру приликом замјене гума.

Члан 14.

(1) Фонд организује систем управљања отпадним гумама у складу са чланом 52. став 4. Закона.

(2) Финансијска средства за обављање услуге сакупљања и третмана додјељују се на основу јавног позива, који расписује Фонд, у складу са Законом.

(3) На јавни позив могу се пријавити само лица која посједују дозволу за управљање отпадним гумама, те која су регистрована у Републици Српској.

(4) Фонд додјељује финансијска средства само за количине које су сакупљене на територији Републике Српске, предате на третман или извезене.

(5) Лице овлашћено за сакупљање које има закључен уговор са Фондом преузима отпадне гуме од крајњег корисника без трошкова и предаје их на третман.

(6) Лице овлашћено за третман преузима отпадне гуме од лица овлашћеног за сакупљање.

(7) Ради остваривања права на финансијска средства Фонда, лица овлашћена за сакупљање и/или третман која су закључила уговор са Фондом достављају Фонду, до краја текућег мјесеца за претходни мјесец, документацију о кретању отпада са подацима о количинама отпадних гума које су сакупљене и предате на третман.

(8) Уколико лице овлашћено за сакупљање које има закључен уговор са Фондом извози отпадне гуме, доставља Фонду доказ о извршеном извозу, односно документацију о прекограницном кретању отпада у складу са Законом и Уредбом о листама отпада и документима за прекограницично кретање отпада ("Службени гласник Републике Српске", број 86/15).

Члан 15.

(1) Фонд води и одржава Информациони систем за регистровање података о управљању отпадом путем којег се прикупљају подаци о количини гума које су стављене у промет на територији Републике Српске, количини са-

купљених и третираних отпадних гума и о количини отпадних гума које се извозе.

(2) Фонд, у складу са Законом, најкасније до 31. маја текуће године, Министарству подноси годишњи Извјештај о управљању отпадним гумама, који садржи:

1) преглед пријављених произвођача, увозника и трговца који стављају гуме у промет на територији Републике Српске, као и количине гума стављених у промет на територији Републике Српске,

2) преглед података о количинама сакупљених, третираних и извезених отпадних гума,

3) финансијски изјештаж са подацима о приходу од Накнаде, износу исплаћених финансијских средстава за сакупљање, третман и извоз отпадних гума у претходној календарској години, те подацима о корисницима финансијских средстава, количинама за које су исплаћена финансијска средства и улагањима у инфраструктуру управљања отпадом,

4) преглед активности на промоцији система управљања отпадним гумама.

(3) У склопу активности на промоцији система управљања отпадним гумама Фонд на годишњој основи организује информативне кампање за учеснике у систему управљања отпадним гумама и програме обуке за правилну примјену овог правилника.

Члан 16.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину управљања отпадним гумама ("Службени гласник Републике Српске", број 20/12).

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 15.04-020-3320/21

7. фебруара 2022. године
Бањалука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

ПРИЛОГ

ЛИСТА 1.

Категорије производа

1. Мања теретна и путничка те приклучна возила,
2. теретна и путничка те приклучна возила,
3. лична и припадајућа приклучна возила,
4. виљушкари,
5. радне машине,
6. трактори,
7. колица,
8. бициклы,
9. мотоциклы,
10. авиона.

ЛИСТА 2.

Попис производа који припадају категоријама из Листе 1.

1. Мања теретна и путничка те приклучна возила:
 - моторна возила за превоз терета до 3,5 t носивости,
 - моторно возило за превоз лица до 5 t носивости,
 - приколице и полуприколице носивости од 750 kg до 3,5 t,
 - остала слична моторна возила носивости до 3,5 t.
2. Теретна и путничка те приклучна возила:
 - моторна возила за превоз терета носивости преко 3,5 t,
 - аутобуси носивости преко 5 t,
 - приколице и полуприколице носивости преко 3,5 t,
 - остала слична моторна возила носивости преко 3,5 t.
3. Лична и припадајућа приклучна возила:
 - моторна возила за превоз лица,
 - моторно возило са три точка,
 - приколице и полуприколице носивости до 750 kg,

- остала слична моторна возила.
- 4. Виљушкари:
 - виљушкар на властити погон.
- 5. Радне машине:
 - машине и уређаји којима је основна намјена обављање радова властитим уређајима и опремом.
- 6. Трактори
- 7. Колица:
 - грађевинска колица,
 - радна колица,
 - транспортна колица,
 - складишна колица,
 - ручни виљушкар,
 - медицинска и инвалидска колица,
 - приколице и полуприколице носивости до 750 kg,
 - остала колица.
- 8. Бицикли:
 - бицикл,
 - ромобил,
 - трицикл,
 - четвороцикл,
 - остала слична возила.
- 9. Мотоцикли:
 - мотоцикл,
 - мопед,
 - моторни четвороцикл,
 - остала слична возила.
- 10. Авиони:
 - авион,
 - хеликоптер,
 - остале сличне летјелице.

Републички завод за стандардизацију и метрологију

На основу члана 14. став 2. Закона о метрологији у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 33/16 и 18/20) и члана 82. став 3. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 115/18 и 111/21), директор Републичког завода за стандардизацију и метрологију, уз сагласност министра привреде и предузећништва, доноси

ПРАВИЛНИК О МЈЕРИЛИМА БРЗИНЕ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

Овим правилником прописују се метролошки и технички захтјеви за мјерила брзине возила у саобраћају, начин провјере усаглашености метролошких и радних карактеристика мјерила брзине са прописаним захтјевима, начин означавања и верификација мјерила брзине ради стављања на тржиште или у употребу.

Члан 2.

Овај правилник примјењује се на мјерила брзине возила у друмском саобраћају, а која се користе у функцији контроле и безбедности саобраћаја.

Члан 3.

(1) Појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) мјерило брзине возила у саобраћају (у даљем тексту: мјерило) је уређај који мјери брзину возила које се креће у саобраћају,

2) контролисано возило је возило којем се мјери брзина кретања у саобраћају,

3) руковац мјерила је службено лице које користи мјерило у складу са упутством за употребу, а на начин

којим се обезбеђује прописана тачност мјерења и техничка исправност мјерила, у складу са законом којим се уређује метрологија,

4) симулатори сигнала су уређаји који генеришу импулсе или одговарајуће сигнале за тестове симулације брзине, растојања или неке друге величине,

5) ефекат косинуса угла је одступање између брзине којом се контролисано возило креће дуж посматраног пута и брзине измерене мјерилом које се налази под углом у односу на правац тог пута,

6) софтвер чине програми, подаци и параметри који су саставни дио мјерила и који одређују или извршавају функције које су предмет законске контроле мјерила,

7) упутство за употребу је писани документ који је издао производач мјерила и које је прегледано и одобрено у поступку прибављања рјешења, односно другог акта о одобрењу типа.

(2) Остали појмови употребљени у овом правилнику имају значење које је прописано у законима и подзаконским актима којима се уређују област метрологије и безбедност саобраћаја на путевима.

Члан 4.

(1) Мјерила се дијела на:

1) радарска мјерила, која брзину контролисаног возила одређују на основу разлике фреквенција у микроталасном фреквенцијском подручју између емитованог сигнала и сигнала рефлектованог од контролисаног возила (Доплеров ефекат),

2) ласерска мјерила, која растојање и брзину контролисаног возила одређују на основу мјерења времена простирања ласерских импулса рефлексованих од контролисаног возила,

3) сензорска мјерила, која брзину контролисаног возила одређују мјерењем времена пролаза контролисаног возила између најмање два чврсто постављена сензора на познатом растојању.

(2) Према начину употребе, радарска мјерила могу бити:

- 1) ручни радари,
- 2) радари уградjeni изнад или поред пута,
- 3) радари уградjeni у возила.

Члан 5.

(1) Мјерење брзине возила врши се примјеном једне од следећих метода мјерења:

- 1) методе стационарног мјерења,
- 2) методе покретног мјерења.

(2) Стационарно мјерење брзине возила је мјерење које се врши помоћу мјерила стабили постављеног на стапак или на прикладан прибор за његово учвршћивање на подлогу или у возило које се не креће, односно помоћу мјерила чврсто уградјеног у пут, изнад или поред пута.

(3) Покретно мјерење брзине возила је мјерење које се врши мјерилима која су уградјена у возила која се крећу.

(4) За метод стационарног мјерења брзине возила користе се радарска, ласерска и сензорска мјерила.

(5) За метод покретног мјерења брзине возила користе се радари уградjeni у возила.

Члан 6.

(1) Приликом мјерења брзине возила методом стационарног мјерења ручни радари и ласерска мјерила постављају се на стапак или прикладан прибор или на одговарајући носач у унутрашњости возила које се не креће, тако да се та мјерила не помjeraju током мјерења.

(2) Ручни радари и ласерска мјерила могу се користити и из руке ако је то предвиђено упутством производача тог мјерила и уколико руковац мјерила обезбиједи да се то мјерило не помјера током мјерења.

Члан 7.

(1) Радар уграђен изнад или поред пута мјери брзину возила методом стационарног мјерења, аутоматски са надзором или без надзора.

(2) Радари из става 1. овог члана могу да се налазе у једном или више кућишта.

Члан 8.

(1) Радар уграђен у возило има антenu за одређивање брзине контролисаног возила и антenu за одређивање брзине возила у које је уграђен.

(2) Радар из става 1. овог члана може мјерити брзину контролисаног возила:

1) методом стационарног мјерења, када возила у која су уграђени мирују,

2) методом покретног мјерења, када се возила у која су уграђени крећу.

Члан 9.

(1) Сензорска мјерила мјере брзину методом стационарног мјерења, аутоматски са надзором или без надзора.

(2) Сензорску јединицу чине најмање два сензора која су уграђена у пут у једној саобраћајној траци на тачно одређеном растојању.

(3) Сензорска јединица је подземним каблом повезана са осталим дијеловима сензорског мјерила који су постављени у кућиште на стуб поред пута.

Члан 10.

(1) Према положају мјерила у односу на правац кретања контролисаног возила, мјерила могу бити конструисана тако да приликом мјерења:

1) узимају обзир косинусни ефекат,

2) не узимају обзир косинусни ефекат.

(2) Мјерила која приликом мјерења узимају обзир косинусни ефекат не могу да се употребљавају за мјерење брзине из руке.

(3) Мјерило може имати могућност евидентирања проласка возила кроз црвено свјетло на семафору.

Члан 11.

(1) Резултат мјерења мјерилом изражава се у километрима на час (km/h).

(2) Растојање измјерено мјерилом изражава се у метрима (m).

(3) Мјерни опсег мјерила обавезно је у распону који подразумијева да доња граница мјерења не може бити већа од 30 km/h, а горња граница мјерења не може бити мања од 150 km/h.

(4) Мјерење брзине возила може се вршити у оба смјера, у одласку и доласку.

(5) Највећи мјерни подјељак при мјерењу брзине је 1 km/h.

(6) Највећи мјерни подјељак при мјерењу растојања је 0,1 m.

Члан 12.

Радни услови за употребу мјерила су:

1) температура околне: од -10°C до $+50^{\circ}\text{C}$,

2) напон напајања: $D_{\text{nom}} \pm 20\%$ (при чему је D_{nom} – номинални електрични напон).

Члан 13.

(1) Мјерило обавезно садржи показни уређај који резултате мјерења приказује тачно и недвосмислено, на начин да буду доступни корисницима мјерила и возачу контролисаног возила.

(2) Када су резултати мјерења доступни само на дигиталном излазном конектору мјерила, произвођач у упутству за употребу даје опис начина преноса података, односно

прикупљања података на спољашњи меморијски уређај или спољашњи показни уређај.

(3) Рачунар и програм који се користе за пренос података из става 2. овог члана обавезно се јединствено идентификују.

(4) Мјерило има, као додатни или интегрални дио, уређај који документује измјерену брзину контролисаног возила помоћу фотографије, видео-записа или неког другог записа.

(5) Код мјерила која имају фото-запис или видео-запис резултат мјерења брзине приказује се на једном или више записа који су направљени самостално или су дио једног континуираног видео-снимка.

(6) Мјерила из става 5. овог члана обавезно региструју најмање следеће:

1) јасно видљив регистарски број контролисаног возила, ако се регистарска таблица налази на возилу,

2) датум и вријеме мјерења брзине,

3) измјерену брзину контролисаног возила.

Члан 14.

(1) Сви елементи мјерила обавезно су заштићени од механичких оштећења, електромагнетних сметњи и других спољашњих утицаја.

(2) Мјерило се поставља и употребљава у складу са рјешењем, односно другим актом о одобрењу типа и упутством за употребу.

(3) Додатни, односно спољни дијелови и прибор мјерила који се на њега прикључују наводе се у рјешењу, односно другом акту о одобрењу типа.

(4) Мјерила обавезно имају уграђену функцију самотестирања код сваког укључивања мјерила.

(5) Мјерило које ради без руковаоца обавезно има уређај који омогућава његово аутоматско искључивање, ако су радни услови изван опсега прописаних овим правилником.

(6) Мјерило обавезно има уграђену функцију обавјештавања руковаоца у случају регистраовања квара на сајму уређаја.

(7) Сви елементи мјерила који утичу на метролошке карактеристике, који обрачунавају или чувају податке, обавезно су заштићени од намјерне или случајне злоупотребе.

Члан 15.

(1) Програмски дијелови и подаци који чине софтвер, који је саставни дио мјерила, подлијежу контроли и одобравању типа мјерила за који се у рјешењу, односно другом акту о одобрењу наведе идентификациони верзија софтвера и начин идентификације.

(2) Софтвер из става 1. овог члана контролише се у дијелу параметара који утичу на резултате мјерења.

(3) Софтвер се осигуруја од случајне или намјерне злоупотребе и модификација, у складу са упутством за употребу.

(4) Поновно инсталirана иста верзија софтвера сматра се поправком мјерила и такво мјерило подлијеже ванредној верификацији мјерила, у складу са прописима којим се уређује метрологија.

(5) Ажурирање софтвера једног мјерила сматра се модификацијом мјерила због промјене софтвера у односу на одобрну верзију и такав тип мјерила подлијеже дјелимичном испитивању типа мјерила, у складу са прописима којима се уређује метрологија.

Члан 16.

(1) Произвођач мјерила сачињава техничку документацију која омогућава утврђивање испуњености захтјева из овог правилника.

(2) Техничка документација из става 1. овог члана садржи податке о:

1) врсти мјерила,

- 2) саставним дијеловима мјерила и начину њиховог функционисања,
- 3) монтажи мјерила и номиналном напону напајања, односно U_{nom} ,
- 4) принципу рада мјерила и различитим начинима рада (модовима), ако постоје са описом регистровања података,
- 5) мјерном опсегу,
- 6) радним условима,
- 7) условима за правилно чување, складиштење и транспорт мјерила,
- 8) начину постављања, као и положају мјерила и особе која врши мјерење у односу на контролисано возило,
- 9) начину самотестирања,
- 10) правилном коришћењу мјерила и ограничењима у коришћењу,
- 11) могућим проблемима у току рада и поступцима за њихово рјешавање,
- 12) дијеловима мјерила који се могу мијењати, са техничком спецификацијом њихових дијелова,
- 13) техничкој спецификацији различитих напајања и каблова, ако је примјењиво.

Члан 17.

(1) На мјерилу се обавезно постављају следећи натписи и ознаке:

- 1) назив мјерила,
- 2) пословно име, односно назив производа,
- 3) ознака типа мјерила,
- 4) службена ознака типа мјерила,
- 5) опсег мјерења брзине возила,
- 6) серијски број,
- 7) година производње.

(2) Ако се мјерило састоји од неколико саставних дијелова, сваки дио се поред ознака из става 1. овог члана означава и називом тог саставног дијела и ознаком која га повезује са тим мјерилом.

(3) Натписи и ознаке из ст. 1. и 2. овог члана постављају се тако да буду видљиви, читљиви и неизбрисиви, односно да их није могуће уклонити без трајног оштећења.

(4) Натписи и ознаке из ст. 1. и 2. овог члана обавезно су на једном од језика и писама у службеној употреби у Републици Српској.

Члан 18.

За испитивање и верификацију мјерила користе се еталони и мјерни уређаји, односно опрема чија проширина мјерна несигурност не прелази једну трећину највеће дозвољене грешке мјерила за величину која се испитује.

Члан 19.

Испитивање типа мјерила у сврху прибављања рјешења о одобрењу типа мјерила обухвата испитивање мјерила у погледу:

- 1) функционалности;
- 2) тачности мјерења брзине;
- 3) провере регистраовања података;
- 4) амбијенталних сметњи;
- 5) утицаја промјене услова околине;
- 6) карактеристика радарског спонга ако мјерило ради на новом принципу, при чему:
 1. дозвољено одступање фреквенције сигнала коју еmituje радарско мјерило брзине је $\pm 0,15\%$ од вриједности коју је утврдио производач мјерила,
 2. измјерена хоризонтална и вертикална ширина радарског спонга антене не може да одступа више од $\pm 10\%$ од вриједности коју је утврдио производач мјерила,
 3. смјер радарског спонга мјерила не може да одступа више од $\pm 1^\circ$ од смјера који је утврдио производач мјерила;

7) карактеристика ласерског спонга ако мјерило ради на новом принципу, при чему:

1. дозвољено одступање фреквенције импулса ласерског мјерила је $\pm 1\%$ од вриједности коју је утврдио производач мјерила,

2. измјерена хоризонтална и вертикална ширина ласерског спонга мјерила не може да одступа више од $\pm 10\%$ од вриједности коју је утврдио производач мјерила,

3. смјер ласерског спонга мјерила не може да одступа више од $\pm 1^\circ$ од смјера који је утврдио производач мјерила;

8) мјерења удаљености, уколико је примјењиво, и у том случају ако мјерило приказује удаљеност од мјерила до контролисаног возила, највећа дозвољена грешка мјерења удаљености не може да буде већа од $\pm 0,2$ м.

Члан 20.

Приликом прве, периодичне и ванредне верификације највећа дозвољена грешка мјерила брзине у референтним и радним условима, односно у лабораторији и на терену не може бити већа од:

1) ± 3 km/h за брзине ≤ 100 km/h,

2) $\pm 3\%$ од измјерене вриједности за брзине > 100 km/h.

Члан 21.

(1) Верификација мјерила обухвата:

1) визуелни преглед и проверу функционалности, која обухвата проверу да ли мјерило показује идентификацију верзије уgraђеног софтвера, даје индикацију напона напајања, као и да ли правилно врши самотестирање,

2) испитивање карактеристика радарског спонга, ако је примјењиво,

3) испитивање карактеристика ласерског спонга, ако је примјењиво,

4) испитивање тачности мјерења брзине,

5) испитивање мјерења растојања, ако је примјењиво,

6) проверу регистраовања података.

(2) Испитивање мјерила врши се у опсегу који обезбеђује утврђивање испуњавања његових метролошких и техничких захтјева.

(3) Резултати испитивања уписују се у записник, који се обавезно води приликом испитивања мјерила.

(4) Мјерила се верификују појединачно.

(5) Мјерила која испуњавају услове из овог правилника живошу се републичким жигом.

Члан 22.

(1) Испитивања тачности мјерења брзине на терену врше се на одговарајућој листи или путу на којем се на безбедан начин могу остварити брзине у опсегу употребе мјерила.

(2) Прије отпочињања прегледа и испитивања мјерила на терену проверава се да ли су услови околине у оквиру опсега за радне услове из члана 12. овог правилника.

(3) Испитивања мјерила се изводе:

1) тест возилом са уgraђеним темпоматом и монтираним еталоном брзине,

2) унапријед задатом брзином тестног возила која се одржава константном помоћу темпомата,

3) на минимално три различите брзине које су оптимално распоређене у мјерном опсегу и које узимају у обзир локацију будуће или тренутне употребе мјерила у контроли брзине,

4) у оба смјера кретања тест возила, у одласку и доласку у свакој надзораној траци,

5) у свим модовима зависно од начина коришћења мјерила, односно да ли је мјерило у стационарном режиму мјерења или покретном (пресретач у покрету),

6) постављањем мјерила што ближе центру пута због смањења косинусног ефекта.

(4) Описег задатих брзина може се повећати само до граница возних карактеристика тест возила, као и безбедносних могућности писте или пута на којем се врши испитивање.

(5) У поступку испитивања и прегледа сензорских мјерила на терену спроводе се следећа испитивања:

- 1) испитивања мјерења брзине,
- 2) провјера регистраовања података.

Члан 23.

(1) Ако се испитивање тачности мјерења брзине врши у лабораторији, потребно је осигурати референтне услове.

(2) Референтни услови за преглед мјерила из става 1. овог члана су:

- 1) температура: $23^{\circ}\text{C} \pm 3^{\circ}\text{C}$,
- 2) релативна влажност: $50\% \pm 20\%$,
- 3) напон напајања: $U_{\text{nom}} \pm 5\%$ (при чему је U_{nom} – номинални електрични напон).

(3) Испитивања тачности мјерења брзине у лабораторији врше се помоћу симулатора брзине.

(4) Мјерење се врши на сваких 10 km/h у цијелом мјерном опсегу мјерила.

(5) Граница дозвољене просјечне грешке треба да буде у границама највеће дозвољене грешке.

Члан 24.

(1) Изузетно од члана 13. ст. 4. до 6. овог правилника, обавеза регистраовања података помоћу фотографије или видео-записа не примјењује се на мјерила која су на дан ступања на снагу овог правилника била у употреби, а која, у складу са одобрењем типа, немају могућност регистраовања података помоћу фотографије или видео-записа.

(2) Мјерила која на дан ступања на снагу овог правилника имају издато рјешење, односно акт о одобрењу типа, а која немају могућност регистраовања података фотографијом или видео-записом, могу да се подносе на верификацију до 31. децембра 2022. године.

Члан 25.

(1) Ступањем на снагу овог правилника престаје да се примјењује Метролошко упутство за преглед Доплерових радара ("Гласник Савезног завода за мјере и драгоцене метале", број 1/85).

(2) Ступањем на снагу овог правилника престају да важе Правилник о метролошким условима за мјерила брзине возила у саобраћају ("Службени гласник Републике Српске", бр. 63/12 и 17/13) и Метролошко упутство за преглед ласерских уређаја за мјерење брзине возила у саобраћају ("Службени гласник Републике Српске", број 43/09).

Члан 26.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 18/1.00/39-66/22

4. фебруара 2022. године
Бањалука

В.д. директора,
Симо Бабић, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број АП 1870/20, рјешавајући апелацију **Сафета Варке**, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б), члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине - преишњени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 94/14), у саставу:

- Мато Тадић, предсједник,
 - Миодраг Симовић, потпредсједник,
 - Миросад Ђеман, потпредсједник,
 - Валерија Галић, судија,
 - Сеада Палаврић, судија,
 - Златко М. Кнежевић, судија,
- на сједници одржаној 9. фебруара 2022. године, донио је

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја се апелација Сафета Варке.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Пресуда Кантоналног суда у Новом Травнику број 49 0 П 038755 18 Гж од 9. октобра 2018. године.

Предмет се враћа Кантоналном суду у Новом Травнику који је дужан да по хитном поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члном 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Кантоналном суду у Новом Травнику да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од 90 дана од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузећим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

Образложење

I - Увод

1. Сафет Варка (у даљем тексту: апелант) из Фојнице, којег заступа Заходи Хаџић, адвокат из Високог, подnio је 29. маја 2020. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) против Пресуде Кантоналног суда у Новом Травнику (у даљем тексту: Кантонални суд) број 49 0 П 038755 18 Гж од 9. октобра 2018. године.

II - Поступак пред Уставним судом

2. Одлуском Уставног суда број АП 183/19 (види Уставни суд, Одлука број АП 183/19 од 13. фебруара 2019. године, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavnisud.ba) одбачена је као преурађена апелација поднесена против пресуде Кантоналног суда из претходне тачке ове одлуке јер је утврђено да је апелант против оспорене пресуде изјавио ревизију Врховном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Врховни суд).

3. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Кантоналног суда, Општинског суда у Киселјаку (у даљем тексту: Општински суд) и пуномоћнику тужиоца Мерсада Бухаралије (у даљем тексту: тужилац) затражено је 29. септембра 2021. године да доставе одговор на апелацију.

4. Кантонални суд, Општински суд и тужиоčев пуномоћник су доставили одговоре на апелацију 7. и 8. октобра 2021. године.

5. Апелативном пуномоћнику одговори учесника у поступку достављени су 14. јануара 2022. године ради изјашњења. Апелантов пуномоћник је доставио изјашњење 18. јануара 2022. године.

III - Чињенично становје

6. Чињенице предмета које произлазе из апелационих навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на сљедећи начин.

7. Општински суд је Пресудом број 49 0 П 038755 17 П од 28. фебруара 2018. године утврдио да непокретности поближе означене у изреди пресуде, у нарави ливада и некатегорисани пут (у даљем тексту: спорне непокретности), чине ванбрачну стечевину умрле X. Б. (тужиоčева тетка) и апеланта, те је наложено апеланту да дозволи да се у земљишним и катастарским књигама упише тужилац као сувласник и супосједник на спорним непокретностима. Апелант је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у прецизованом новчаном износу (све прецизније наведено у изреди пресуде).

8. Из расположивих докумената произлази да је предметни парнични поступак тужилац покренуо 15. марта 2017. године ради утврђења ванбрачне имовине умрле тетке X. Б. и апеланта. Разлог за покретање тужбе лежи у чињеници што је тужилац рјешењем о наслеђивању Општинског суда од 19. децембра 2014. године проглашен тестаментарним наслеђеником очеве сестре X. Б., која је умрла 24. октобра 2014. године, а у току те ванбрачне заједнице, која је трајала непрекидно дужи низ година, све до смрти X. Б., заједничким радом стечена је имовина која се само формално води на апеланту, а заправо се ради о ванбрачној стечевини. Пре ма наводима тужбе, ради се о имовини која је стечена на основу купопродајног уговора закљученог 4. априла 2014. године између апеланта (купца) и А. Б. (продаваца). Како је тужилац проглашен јединим тестаментарним наслеђеником умрле X. Б., која је своју покретну и непокретну имовину тестаментом оставила тужиоцу, по тужиоčевим тврђњама, он има правни интерес (члан 5 у вези са чланом 162 [новог] Закона о наслеђивању) да тражи да суд утврди ванбрачну стечевину, и то сваком по 1/2.

9. У одговору на тужбу апелант је истакао приговор недостатка активне легитимације јер је тужиочева правна предница Х. Б. за живота у току трајања ванбрачне наследнице пропустила да се упише као (су)власник спорних непокретности будући да је била упозната с предметном куповином, те да тужилац као тестаментарни наследник нема право да поднесе тужбу јер то право припада само законским наследницима који су у вријеме смрти Х. Б. и овог поступка били живи. Истакнут је приговор недостатка пасивне легитимације јер спорне непокретности које су биле предмет купопродаје нису укњижене у земљишним књигама, нити је апелант уписан као власник спорних непокретности у земљишним књигама. У одговору на тужбу апелант је истакао да је тужиочева правна предница од 2008. године била тешко болесна и да је сву бригу око ње и њеног здравственог стања водио апелант, без ичије помоћи, тако да стицање спорних непокретности није резултат једничког рада и доприноса ванбрачних партнера. Осим тога, апелант је истакао да је ногат приликом закључења купопродајног уговора констатовао да апелант купује спорне непокретности из својих посебних средстава, што указује да се ради о апелантовој посебно имовини, а не о ванбрачној стечевини, због чега је тужбени захтјев неоснован.

10. Оцјеном проведених доказа (који су таксативно наведени на стр. 3 и 4 образложењу пресуде), у смислу члана 8 Закона о парничном поступку (у даљем тексту: ЗПП), Општински суд је утврдио да су сви апелантови изнесени приговори неосновани.

11. У вези с тужиочевом активном легитимацијом, Општински суд је имао у виду одредбе члана 5 став (1) Закона о наслеђивању ("Службене новине ФБиХ", број 80/14; у даљем тексту: ЗОН) које прописују да умрло физичко лице (оставилац) наслеђује онај који је његовом смрћу стекао наследно право (наследник), а ставом (5) истог члана је прописано "ко је наслиједио оставиоца његов је свеопшти сљедник". Чланом 162 ЗОН-а прописано је да оставина умрлог лица по сили закона предлази на његове наследнике у тренутку његове смрти. Како из рjeшења о наслеђивању иза умрле Х. Б. произлази да је тужилац као братић оставитељце тестаментарни наследник на заоставштини умрле Х. Б., Општински суд је закључио да тужилац има активну легитимацију за вођење предметног поступка.

12. Приговор недостатка пасивне легитимације на страни апеланта, односно тврђење да није уписан у земљишне књиге на спорних непокретностима Општински суд је оцјенио неоснованим јер земљишне књиге у Фојници, након ступања на снагу новог премјера, нису предле суђу и у функцији је само катастар непокретности, што је познато апелантовом пуномоћнику.

13. Општински суд је цијенио чињеницу да је ванбрачна наследница трајала непрекидно 16 година, да су тужиочева предница и апелант имали иста примиња, минималне пензије, да су спорне непокретности једини имовина коју су ванбрачни партнери стекли у току трајања наследнице живота и да оне чине њихову једничку имовину на коју се примјењују одредбе Породичног закона ФБиХ (у даљем тексту: ПЗ), и то чл. 3 и 252, у вези са чланом 263 ПЗ-а. Општински суд је нагласио да је законска претпоставка да су удељи супружника, па и ванбрачних партнера, у стицању једничке имовине једнаки.

14. Пресудом Кантоналног суда број 49 О П 038755 18 Гж од 9. октобра 2018. године апеланта жалба је одбијена, те је потврђена првостепена пресуда.

15. Кантонални суд је као правилан прихватио закључак првостепеног суда да је тестаментарним наследником на заоставштини умрле проглашен тужилац (оставитељски братић), те да је тужилац стога активно легитимисан у овој правној ствари. Истина, како је Кантонални суд навео, оправдан је апелантов приговор да су се у конкретном случају требало примјенити редовантне одредбе ранијег ЗОН-а ("Службени лист СРБиХ", бр. 70/80 и 15/80), али да то није утицало на правилност и законитост донесене одлуке. У вези с тим, Кантонални суд је навео да је и према одредбама ранијег ЗОН-а у члану 6 било прописано да се наслиједити може на основу закона и тестамента, док је одредбом члана 126 тог закона прописано да заоставштина наследник преузима у часу смрти оставиоца, и што се у битном садржајно не разликује од одредби чл. 5 и 162 новог ЗОН-а, које је (погрешно) примјенио првостепени суд. Када се има у виду да је тужиочева предница тестаментом располагала својом цјелокупном имовином, код таквог стања ствари тужилаца као тестаментарни наследник, према мишљењу Кантоналног суда, јест активно легитимисан за подношење предметне тужбе.

16. Кантонални суд је прихватио као правилан закључак у погледу апелантове пасивне легитимације када је увидом у уговор о купопродаји спорних непокретности првостепени суд утврдио да је апелант уписан као власник предметних непокретности у одређеним дијеловима и самим тим пасивно легитимисан у конкретном случају.

17. Кантонални суд је навео да су неосновани апелантови наводи да се питање спорне имовине требало расправити искључиво

у оставинском поступку с позивом на одредбу члана 240 ЗОН-а јер се ради о имовинској захтјеву по основу тестамента, који се треба расправити у парничном поступку. Кантонални суд је правилним прихватио и утврђење првостепеног суда да је брачна наследница апеланта и тужиочeve умрле преднице трајала од 1998. године до 2014. године, те да из уговора о купопродаји предметних непокретности произлази да се ради о купопродајном уговору у којем је апелант купац и да је он те непокретности прибавио у вријеме трајања ванбрачне наследнице. Кантонални суд је навео да, све и да су тачни апелантови наводи да му је снаха платила износ купопродајне цијене, не може се прихватити да је то његова посебна имовина због стајалишта судске практике да поклони трећим лица узлазе у брачну стечевину, без обзира на то који га је брачни партнер примнио и од кога, уколико се не докаже да је тај поклон учинен само једном брачном партнери (Пресуда Врховног суда ФБиХ број 58 О П 900294 08 Рев од 9. фебруара 2010. године). Ако трећи нешто поклава неком од чланова ванбрачне наследнице, то мора учинити на јасан и недвосмислен начин, да тај поклон улази у посебну имовину тог члана ванбрачне наследнице, што у овом случају није утврђено. Сlijедом наведеног, Кантонални суд је оцјенио неоснованим апелантове наводе да је суд одредбу цитираног уговора у којој је наведена изјава купца, тј. апеланта да купује предметну непокретност из својих посебних средстава требало у датом случају примјенити управо како гласи, тј. у смислу одредбе члана 99 Закона о облигационим односима. Кантонални суд је указао да се наведена одредба може примјенити само између уговорних страна, па како апелант изведеним доказима није увјерио суд да је предметна имовина стечена из апелантових средстава и која би се могла сматрати посебном имовином, у смислу одредби члана 254 Породичног закона ФБиХ, примјеном правила терета доказивања Кантонални суд налази да су апелантови наводи истакнути у овом правцу, као и у погледу приговора наследничке намјере тужиочeve преднице и апеланта да стицање својине над њима без утицаја на другију одлуку суда.

18. Одлукујући о апелантовој ревизији, Врховни суд је Рjeшењем број 49 О П 038755 18 Рев од 27. фебруара 2020. године ревизију одбацио као недопуштену, прије свега због чињенице да имовински цензус као критеријум условия за допуштеност ревизије, у смислу члана 237 став (2) ЗПП-а, није остварен. У вези с могућношћу изузетне допустивости, у смислу члана 237 ст. (3) и (4) ЗПП-а, Врховни суд је оцјенио да такви услови не постоје.

19. У вези с постављеним правним питањем "да ли тестаментарни наследник према ранијем ЗОН-у може покренuti поступак за утврђивање ванбрачне стечевине након смрти оставиоца када постоје законски наследници и када оставилац за живота није покрену поступак утврђивања ванбрачне стечевине", Врховни суд је нагласио да то питање није важно за обезбеђење јединствене примјене права ни равноправности свих у његовој примјени. Наведено из разлога, како је нагласио Врховни суд, што рjeшење тог правног питања зависи од чињеница сваког конкретног предмета, односно зависи од садржаја тестамента, јер тестаментарни наследник може имати правни интерес за подношење тужбе за утврђење да је одређена имовина припадала тестатору само ако је она обухваћена тестаментом.

IV - Апелација

а) Наводи из апелације

20. Апелант се позива на чињење права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција) и право на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију. У том контексту, апелант је нагласио да не оспорава одлуку Врховног суда, већ искључиво пресуде низјестепених судова и да у свему остаје при наводима које је истакао у апелацији број АП 183/19. Приликом оцјене приговора о недостатку активне и пасивне легитимације начињена је повреда одредба парничног поступка. У вези с тим, апелант наводи да је другостепени суд прихватио неоснованост истакнутих приговора, иако утврђује да је првостепени суд погрешно примјенио одредбе новог ЗОН-а, односно да је требало примјенити одредбе ранијег ЗОН-а. Према томе, код таквог закључка о погрешној примјени материјалног права потпуно је произволна оцена другостепеног суда да то није утицало на правилност и законитост донесене одлуке. У вези с тим, апелант је истакао да одредбе ранијег ЗОН-а не садрже одредбу да "ко је наслиједио оставиоца његов је свеопшти правни сљедник", на чему је првостепени суд заснивао неоснованост истакнутог приговора недостатка активне легитимације на страни тужиоца, тако да се одлука о том приговору не може заснivati на одредби члана 5 новог ЗОН-а. Апелант даље наводи да је погрешно утврђено Кантоналног суда да се одредбе чл. 6 и 126 ранијег ЗОН-а садржајно битно не разликују од одредба новог ЗОН-а које је примјенио првостепени суд. У конкретном случају није спорно да је тужилац тестаментарни наследник, а из проведених доказа током поступка произашло је да оставитељица

има законске наследнике - браћу која су у вријеме покретања поступка живи, па у ситуацији када постоје живи законски наследници тужилац као тестаментарни наследник није овлашћен да води парницу за утврђење ванбрачне имовине оставитељице и апеланта јер то могу учинити само законски наследници. Апелант сматра да за неоснованост приговора недостатак пасивне легитимације на страни тужиоца Кантонални суд није дао релевантно образложение.

21. Надаље, апелант сматра да ни приговор пасивне легитимације није расправљен на законит начин и уз правилну примјену права будући да је и тај приговор основан, и то да дио захтјева који се односи на укњижбу у земљишне књиге наводне ванбрачне имовине јер апелант није уписан као власник у земљишним књигама. Апелацијом се указује и на произвољну примјену члана 252, члана 3 и члана 263 ПЗ-а пријеликом одлуке да се ради о ванбрачној имовини јер је апелант током поступка понудио доказе за супротан закључак. Према наводима апелације, произвољно је утврђење Кантоналног суда да је првостепени суд правилно цијенио доказе на начин како то прописује члан 8 ЗПП-а, због чега је правилно утврдио чињенично стање, те правилном примјеном правила о тетрету доказивања одлучио као у изрещи пресуде. Апелант сматра да је оспорена пресуда заснована на погрешној примјени члана 8 и члана 191 став 4 ЗПП-а јер је Кантонални суд пропустио да изврши правилну оцјену доказа и у образложењу пресуде да изјашњење и вјаљне разлоге за чињеничне наводе које је апелант истицаша током поступка, па таква одлука не задовољава захтјеве правичног суђења јер нема оцјене доказа нити одговора на апелантове ставове, нема јасних, образложених и логичних разлога о одлучним чињеницама, па је такво поступање незаконито и арбитрарно. Апелант је предложио да се апелација усвоји, утврди крешење права на правично суђење и имовину, да се оспорена пресуда Кантоналног суда укине и предмет врати на поновно суђење, у складу са Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом.

б) Одговор на апелацију

22. Кантонални суд и Општински суд су у свemu остали при ставовима изнесеним у оспореним одлукама сматрајући да њима нису површијењена права из Устава Босне и Херцеговине и Европске конвенције на која се апелант неоснованом позвао у апелацији.

23. Тужилац се у одговору на апелацију осврну на допустивост апелације јер се, према његовој оцјени, апелант не може позивати на апелацију број АГ 183/19 коју је Уставни суд одбаcio, због чега сматра да је предмет апелација недопустива. Опреза ради, тужилац је навео да у поступку доношења оспорених одлука није погрешно примјењено материјално право нити је због тога било услова да се изјави ревизија.

24. У изјашњењу на одговоре учесника у поступку апелантов пуномоћник је све примједбе оцијенио неоснованим нагласивши да они не могу утицати на основаност апелације.

V - Релевантни прописи

25. Закон о наслеђивању у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 80/14, 32/19 - одлука УСФБиХ и 94/20 - решење УСФБиХ) у релевантном дијелу гласи:

Позивање на наслеđство

Члан 5.

(1) Умрло физичко лице (оставитељ) наслеђује онај који је његовом смрћу стекао наслеđeno право (наслеđenik).

(2) Свако лице је способно наслеđiditi ако законом није што друго одређено.

(3) Наслеđeno право се стиче према одредбама овог закона, а на основу уговора о наслеđivanju, тестамента или закона.

(4) Наслеđeno право се стиче у тренутку оставитељeve смрти. Стицајељ наслеđenog права може га се према одредбама овог закона одрећи, па ће сеузти као да га никада није нити стекао.

(5) Ко је наслеđedio оставитеља, његов је свеопшти правни сљednik.

Б. СТИЦАЊЕ ОСТАВИНЕ И ОДРИЦАЊЕ ОД НАСЛЕЂЕЊА

Прелазак оставине на наслеđenike

Члан 162.

Оставина умрлог лица прелази по сили закона на његове наслеđenike у тренутку његове смрти.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДЕБЕ

Члан 269. став (1)

(1) Права странака у вези са наслеđivanjem цијениће се према закону који се примјењивао у часу отварања наслеđestva.

Члан 277.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а почеће се примјењивати након три мјесеца од дана ступања на снагу.

26. Закон о наслеđivanju ("Службени лист СРБиХ", бр. 7/80 и 15/80 - исправка). За потребе ове одлуке користи се текст прописа како је објављен у службеним гласилима јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

Основни позивања на наслеđe

Члан 6.

Наслиједити се може на основу закона и на основу тестамента.

V - ПРЕЛАЗАК ЗАОСТАВИШТИНЕ НА НАСЛЕДНИКЕ

А. ОТВАРАЊЕ НАСЛЕДЊА

Смрт и проглашење лица за умрло

Члан 126.

Смрћу лица отвара се његово наслеđe.

Исто дејство има и проглашење лица за умрло.

27. Закон о парничном поступку ("Службене новине ФБиХ", бр. 53/03, 73/05, 19/06 и 98/15). За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ који у релевантном дијелу гласи:

2. Тужба за утврђење

Члан 54. ст (1) и (2)

(1) Тужилац може у тужби тражити да суд само утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа, повреду права личности или истинитост, односно неистинитост неке исправе.

(2) Оваква тужба може се подићи кад је то посебним прописима предвиђено или кад тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа или истинитост, односно неистинитост неке исправе прије досједности захтјева за чинидбу из истог односа.

XI - СТРАНКЕ И ЊИХОВИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИЦИ

Члан 291. став (1)

(1) Странка у поступку може бити свако физичко и правно лице.

28. Породични закон Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 35/05, 41/05 - исправка, 31/14, 32/19 - одлука УСФБиХ и 94/20 - решење УСФБиХ) у релевантном дијелу гласи:

Члан 3.

Ванбрачна наједница, у смислу овог закона, јесте наједница жи-вота жење и мушкарца који нису у браку или ванбрачној наједници са другим лицем, која траје најмање три године или краће ако је у њој рођено наједничко дијете.

Члан 252.

(1) Брачни другови су у једнаким дијеловима сувласници у брачној тековини ако нису другачије уговорили.

(2) Будући брачни другови, односно брачни другови могу брачним уговором другачије уредити своје односе везане за брачну тековину.

(3) Уколико је у земљишне књиге као власник тековине уписан један брачни друг, други брачни друг може захтијевати исправку уписа, у складу са Законом о земљишним књигама Федерације Босне и Херцеговине.

Б. ИМОВИНСКИ ОДНОСИ ВАНБРАЧНИХ ДРУГОВА

Члан 263.

(1) Имовина коју су ванбрачни другови стекли радом у ванбрачној наједници која испуњава услове из члана 3. овог закона сматра се њиховом ванбрачном тековином.

(2) На имовину из става 1. овог члана се сходно примјењују одредбе овог закона о брачној тековини.

VI - Допустивост

29. У складу са чланом VI/3б) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

30. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотоврни правни лијекови према закону и ако је поднесена у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотоврном правном лијеку који је користио.

31. Правило исцрпљивања правних лијекова из члана 18 став

(1) Правила Уставног суда захтијева да апелант добије до крајне одлуке. Коначна одлука представља одговор на посљедњи правни лијек који је дјелотован и адекватан да испита нижестепену

одлуку како у чињеничном тако и у правном погледу. При томе апелант одлучује да ли ће користити правни лијек без обзира на то да ли се ради о редовном или ванредном правном лијеку. Одлука којом је правни лијек одбачен зато што апелант није испоштовао формалне захтјеве правног лијека (рок, плаћање такси, форма или испуњавање других законских услова) не може се сматрати коначном. Коришћење таквог правног лијека не прекида рок од 60 дана прописан чланом 16 став (1) Правила Уставног суда (види Рjeшење Уставног суда број У 15/01 од 4. и 5. маја 2001. године).

32. Уставни суд је одлуком од 13. фебруара 2019. године одбацio као преурањену апелацију број АП 183/19 коју је апелант поднио Уставном суду 11. јануара 2019. године јер је у току био поступак поводом ревизије пред Врховним судом. С обзиром на то да је Рjeшењем Врховног суда број 49 О П 038755 18 Рев од 27. фебруара 2020. године апелантова ревизија одбачена као недопуштена због формалних разлога, коначну одлуку у овом предмету представља Пресуда Кантоналног суда број 49 О П 038755 18 Гж од 9. октобра 2018. године, против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. У складу са својом праксом, Уставни суд у оваквим случајевима као релевантан датум подношења апелације узима датум подношења апелације која је одбачена као преурањена, па је, с обзиром на то да је апелант предметну пресуду, према наводима апелације, примјо 14. новембра 2018. године, апелација против те пресуде поднесена у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда (види Уставни суд, Одлука број АП 18/20 од 20. октобра 2021. године, тачка 23, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavnisud.ba). Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда јер није очигледно (prima facie) неоснована, нити постоји неки други формални разлог због којег апелација није допустивा.

VII - Меритум

33. Апелант побија пресуду Кантоналног суда тврдећи да је том пресудом повријеђено његово право из члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције и члана II/3k) Устава Босне и Херцеговине и члана I Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

Право на правничко суђење

34. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правничан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези с кривичним поступком.

35. Члан 6 став 1 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правничну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом.

36. У конкретном случају ради се о предмету грађанскоправне природе (тужба за утврђење ванбрачне имовине), па није спорно да је члан 6 став 1 Европске конвенције у конкретном случају примјењив.

37. Уставни суд запажа да апелант износи бројне приговоре којима оспорава пресуду Кантоналног суда, али кључни приговор се односи на приговор недостатак активне легитимације код тужиоца за вођење предметне парнице. У том правцу, апелант истиче да је овај приговор расправљен произволјном примјеном права јер тужилац као тестаментарни наследник, у смислу одредби ранијег ЗОН-а, нема активну легитимацију да тражи да се утврди да спорне непокретности чине ванбрачну имовину његове умрле тетке и апеланта. Апелант, такође, тврди да одлука Кантоналног суда не задовољава стандарде права на образложену одлуку.

38. Стoga, Уставни суд сматра сврсиходним да, прије свега, испита апелантов приговор који се односи на недостатак активне легитимације, односно постојање правног интереса на страни тужиоца за подизање тужбе ради утврђења из члана 54 став 2 ЗПП-а.

39. Уставни суд подсећа да се право на вођење парнице признаје и лицима која нису субјекти одређеног материјалноправног односа, али само у случају ако доказује постојање свог непосредног правног интереса. Правни интерес може имати онај ко оправдано сматра да је неко његово право доведено у пitanje, односно да му треба пружити заштиту његовог повријeđenog или угроженог субјективног грађanskog права.

40. Право на подношење тужбе ради утврђивања "грађанских права и обавеза" је право које је заштитено правом на правничко суђење из члана 6 став 1 Европске конвенције. С друге стране, то право не обухвата (и) заштиту од "неподношења тужбе". Ипак, Уставни суд је овлашћен да испита да ли се право на подношење тужбе користи у складу са законом, у смислу стандарда права на

правично суђење из члана 6 став 1 Европске конвенције, уколико је право на подношење тужбе ограничено домаћим прописима, као што је, на пример, у конкретном случају право на подношење тужбе ради утврђена ограничено доказивањем постојања правног интереса. У вези с наведеним, наглашава се да, у тексту члана 54 став 2 ЗПП-а, стога формулатија која у релевантном дијелу гласи: "...оваква тужба..." (мисли се на тужбу ради утврђења) "...може се подићи...кад тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа или истинитост, односно неистинитост неке исправе...". Стога, с обзиром на то да, у конкретном случају, питање постојања активне легитимације зависи од доказивања правног интереса за подношење тужбе из члана 54 став 2 ЗПП-а, Уставни суд сматра да је ово релевантно питање које је редовних судова захтијева релевантно испитивање (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број АП 2321/18 од 11. марта 2020. године, тачка 57, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavnisud.ba).

41. У конкретном случају, Уставни суд запажа да су редовни судови били согласни да је приговор о недостатку активне легитимације на страни тужиоца неоснован, али нису имали идентичан став о томе на одредбама којег ЗОН-а је такав став требало засновати. У вези с тим, Уставни суд запажа да је првостепени суд, имајући у виду одредбе чл. 5 и 162 новог ЗОН-а, и то посебно став (5) члана 5 "ко је наслиједио оставиоца, његов је свеопшти правни сљедник" у вези са чланом 162 који гласи "оставина умрлог лица прелази по сили закона на његовог наследника у тренутку његове смрти" у контекstu чињенице да је тужилац рјешењем о наслjeđivanju проглашен тестаментарним наследником из умрле тетке X. B., закључио да је тужилац активно легитимисан за подношење предметне утврђујуће тужбе (види тачку 11 ове одлуке). Указујући на погрешну примјену материјалног права, апелант је у жалби указао да је првостепени суд произвољно примијени одредбе новог ЗОН-а јер су, према чл. 269 и 277 новог ЗОН-а, с обзиром на вријeme отварања наслjeđe, у конкретном случају релевантне одредбе ранијег ЗОН-а, те се стога неоснованост приговора не може засинjati на одредбама чл. 5 и 162 новог ЗОН-а. Уставни суд запажа да је Кантонални суд прихватио основаност апелантових жалбених приговора да су у суштини на конкретном случају требало примијенити одредбе ранијег ЗОН-а, али је изненадио став да то суштински не утиче на закључак првостепеног суда о неоснованости приговора јер одредбе ранијег ЗОН-а, те се стога неоснованост приговора не може засинjati на одредбама чл. 5 и 162 новог ЗОН-а. Уставни суд запажа да је Кантонални суд прихватио основаност апелантових жалбених приговора да су у суштини на конкретном случају требало примијенити одредбе ранијег ЗОН-а, али је изненадио став да то суштински не утиче на закључак првостепеног суда о неоснованости приговора јер одредбе ранијег ЗОН-а (чл. 6 и 126) које прописују "да се може наслjeđiti по закону и на основу тестамента" и "да се смрђу лица отвара његово наслjeđe"битно садржјају одступају од оних које је примијенио првостепени суд (чл. 5 и 162 новог ЗОН-а) и да је и према мишљену tog суда приговор недостатак активне легитимације на страни тужиоца неоснован. У вези с датим образложењем, Уставни суд наглашава да ће се разлог наведени у образложењу одлуке у правилу сматрати релевантним ако јасно упућују на то да судови нису спровели процену на произвољан начин, да нису учинили неку другу очигледну погрешку у просуђивању, погрешно оцјенили постојање неког важног фактора или пропустили да размотре све релевантне факторе, односно пропустили да узму у обзир све чињеничне и правне елементе који су објективно релевантни за доношење одлуке, да нису одబили да проведу доказе који би могли довести до другачије одлуке итд. Дакле, разлоги наведени у образложењу одлуке морају обухватити све важне аспекте конкретног случаја који су могли утицати на коначну одлуку (мјерило релевантности, види, између осталих, Европски суд, Ruiz Togija protiv Шпаније, пресуда од 9. децембра 1994. године, серија A, број 303-A, тачка 29, Kuznetsov и др. против Русије, пресуда од 11. јануара 2007. године, апликација број 184/02, тачка 83 с дальным референцама, Ajdarović protiv Хрватске, пресуда од 13. децембра 2011. године, апликација број 20883/09, тачка 34 и Уставни суд, нпр. одлуке о допустивости и меритуму број АП 2478/06 од 17. септембра 2008. године, став 22 с дальным референцама и АП 3174/17 од 19. септембра 2019. године, став 36, објављене на www.ustavnisud.ba).

42. Враћајући се на конкретан предмет, Уставни суд подсећа да је тестамент (опорука) једнострана изјава посљедње воле тестиatora у прописаној форми, којом он располаже својом имовином за случај смрти. У случају да тестиator није располагао својом заоставштином у цијелosti, остатак припада законским наследницима. Наведено упућује на закључак да би активна легитимација за утврђивање накnadno прonađene имовине припадала само законским наследницима. У конкретном случају, тужилац утврђујем тужбом тражи да се утврди ванбрачна имовина која је стечена заједничким радом X. B. и апеланта, која се у јавним евидентијама води на апеланту. Уставни суд запажа да је тужилац активну легитимацију заснивао на позивану на одредбе новог ЗОН-а, и то чл. 5 и 162. Из образложења оспoreних пресуда није видљиво да је тужилац активну легитимацију заснивао и на чињеници да је имовина за коју тужбом тражи утврђење да се ради о ванбрачној имовини његове тетке и апеланта обухваћена тестаментом. У вези с тим, Уставни суд запажа да је Врховни суд, одлучујући о апелантовoj ревизији (види тачку 19 ове одлуке), изненадио став да спорно питање које је апелант поставио које се тиче тужиочеве активне легитима-

шије за подношење тужбе по одредбама ранијег ЗОН-а, прије свега, зависи од чињеница сваког предмета и од садржаја тестамента јер тестаментарни наследник може имати правни интерес за подношење тужбе за утврђење само ако је имовина која је предмет тужбе обухваћена тестаментом. Према ставу Врховног суда, које дјели и Уставни суд, питање активне легитимације у конкретном случају би прије било питање чињеница сваког предмета, а не примјене материјалног права. Из образложења оспорених пресуда није видљиво да су се редовни судови бавили садржајем тестамента, у смислу утврђења да је спорна имовина садржана у њему, нити су у том правцу било што навели редовни судови, нити тужилац. Уставни суд запажа да одредбе ранијег ЗОН-а у члану 2 прописују "да се може наслиједити по закону и на основу тестамента" и у члану 126 ранијег ЗОН-а "да се смрћу лица отвара његово наслеђе". Цитираје одредбе прописују искључиво начин на који се имовина оставиоца може наслиједити и да се смрћу оставиоца отвара његово наслеђе. Уставни суд сматра да цитиране одредбе не пружају материјалноправни основ за тужиошеву активну легитимацију у конкретном случају. Уставни суд наглашава да разлоги наведени у образложењу пресуде морају обухватити све важне аспекте конкретног случаја који могу утицати на коначну одлуку (мјерило релевантности). У конкретном случају, из образложења оспорених пресуда није видљиво да су се редовни судови приликом разматрања приговора недостатка активне легитимације на страни тужиоца бавили садржајем тестамента како би утврдили да ли је имовина која је предмет тужбеног захтјева садржана у њему. У таквим околностима Уставни суд сматра да образложење Кантоналног суда који је неоснованост приговора недостатка активне легитимације заснова на одредбама чл. 6 и 126 ранијег ЗОН-а које не пружају материјалноправни основ за тужиошеву активну легитимацију не садржи све важне аспекте конкретног случаја битне за одлучење (мјерило релевантности). Уставни суд, сходно томе, закључује да образложение Кантоналног суда не задовољава стандарде права из члана 6 став 1 Европске конвенције.

43. Дакле, имајући у виду претходно изнесено, Уставни суд закључује да је у конкретном случају дошло до кршења апелантовог права на правично суђење из члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 (1) Европске конвенције.

Остали приговори

44. У односу на остале апелантове приговоре, Уставни суд наводи да их неће испитивати с обзиром на закључак Уставног суда да је од Кантоналног суда изостало логично и узврљиво образложение у вези са применом чл. 6 и 126 ранијег ЗОН-а о апелантовом приговору о недостатку активне легитимације у вези с постојањем правног интереса на страни тужиоца за подношење тужбе ради утврђења ванбрачне имовине, а то питање ће Кантонални суд поново испитати у свјетлу ове одлуке уважавајући и став Врховног

суда. Према оцјени Уставног суда, правилно разрјешење тог питања је од пресудног значаја, а сви други приговори би се могли испитивати тек након тога.

VIII - Закључак

45. Уставни суд закључује да постоји кршење апелантовог права на правично суђење из члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у ситуацији када је Кантонални суд пропустио да апелантов приговор у вези с недостатком активне легитимације на страни тужиоца испита у складу са стандардима права на правично суђење који су га обавезивали да приликом одлучења узме у обзир све релевантне околности битне за одлучење јер из оспорених одлука није видљиво да су се редовни судови приликом одбјавања приговора о недостатку активне легитимације на страни тужиоца бавили садржајем тестамента јер је питање активне легитимације, прије свега, чињенично питање сваког предмета, а не питање примјене материјалног права на чему су редовни судови у конкретном случају истрајавали.

46. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

47. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда БиХ,
Мато Тадић, с.р.

Након увида у текст Правилника о измјени и допуни Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, који је објављен у "Службеном гласнику Републике Српске", број 14/22, од 22. фебруара 2022. године, уочена је техничка грешка, те се даје

ИСПРАВКА Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу

1. У Правилнику о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 45/20, 80/20 и 14/22) у члану 12. у тачки 2) у подтакци 3. уместо броја: "1" треба да стоји број: "0,50".

2. Ова исправка објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.05/020-458-1/22
23. фебруара 2022. године
Бањалука

Секретар,
Славољуб Стојановић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ И МЕТРОЛОГИЈУ
306 Закон о обновљивим изворима енергије.....1	Правилник о мјерилима брзине возила у саобраћају25
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	УСТАВНИ СУД БИХ
307 План послова премјера и оснивања катастра непокретности за 2022. годину.....14	Одлука о допустивости и меритуму, број: АП 1870/2028
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ	Исправка Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу32
308 Правилник о управљању отпадним гумама22	ОГЛАСНИ ДИО8 страна